

primorski utrip

piranska izdaja

Adriatic

Februar 1995

leto 2/številka 14 cena 70 Sit

splošna banka koper

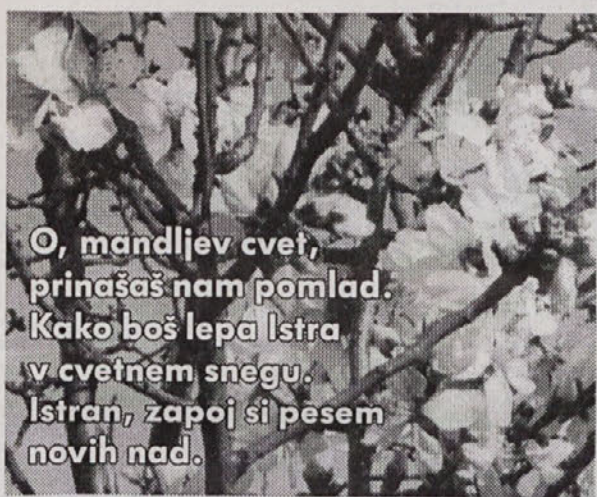
DOBRODOŠLA MILIJARDA

V turizmu naj bi letos prvič presegli milijardo dolarjev deviznega priliva, povečalo pa naj bi se tudi število prenočitev.

"V tujini je precej več zanimanja za Slovenijo, ne vemo pa kako bo reagiralo domače tržišče", je povedala **Nataša Pobega**, svetovalka Vlade za področje turizma. Turizem je živa reka, ki lahko kaj hitro obrne svoj tok. Pa vendar, podatki Zavoda Republike Slovenije za statistiko o turističnem prometu in podatki o deviznem prilivu v lanskem letu, dopuščajo oceno, da Slovenija

uspešno premaguje začetne težave na samostojni poti turistične ponudbe v svetu in da se tuji turisti radi vračajo. Po dosegljivih podatkih smo leta 1994 v Sloveniji zabeležili 5,86 milijona turističnih prenočitev kar je 9 odstotkov več kot leta 1993. Domači turisti so ustvarili 3,38 milijona prenočitev kar je enako kot leta 93, medtem ko je bilo 2,48 milijona prenočitev tujih gostov ali kar za 23 odstotkov več kot leta 1993. V strukturi vseh prenočitev je bilo 42 odstotkov tujih in 58 odstotkov domačih. Po podatkih Banke Slovenije smo se že v lanskem letu precej približali zastavljenemu cilju milijardi dolarjev deviznega priliva od turizma.

(nadaljevanje na 2. strani)

O, mandljev cvet,
prinašaš nam pomlad.
Kako boš lepa Istra
v cvetnem snegu.
Istran, zapoj si pesem
novih nad.

POLICIJA O SVOJEM DELU

Andrej Furlan, komandir piranske policijske postaje o temnih in svetlih platih našega življenja.

"Prizadevanja policije: Sodelovanje in zadovoljstvo ljudi". V naši družbeni stvarnosti se srečujemo tudi s pojavi in odkloni, ki nam ne morejo biti v ponos.

Vlomi, ropi, kraje avtomobilov, nasilje, nestrpnost, pohajkovanje, popivanje, čudna pota zasvojenosti, tragične nočne nesreče na naših cestah, ki jim botruje alkohol in podobno, so problemi mimo katerih ne smemo in bi nas kajpak morali skrbeti. Ali je res vsega tega toliko, da bi morali biti plat zvona? Vprašanja za komandirja piranske policijske postaje Andreja Furlana.

"Negativnih pojavov v našem vsakdanjem življenju je vsekakor ogromno število in so zelo različni. Vendar lahko rečem, da v zadnjih nekaj letih zaznavamo na območju občine Piran padec števila velikih kaznivih dejanj." (nadaljevanje na 2. strani)

BEŽANJE PRED RESNICO

Šolski psihologi o problematiki mladih (9. stran)

TSP Šentrupert d.o.o.

Odprli smo NOV DISKONT – MARKET v Luciji,
Liminjanska 111 (Obrtna cona)

Odprto od 8.00 do 20.00,

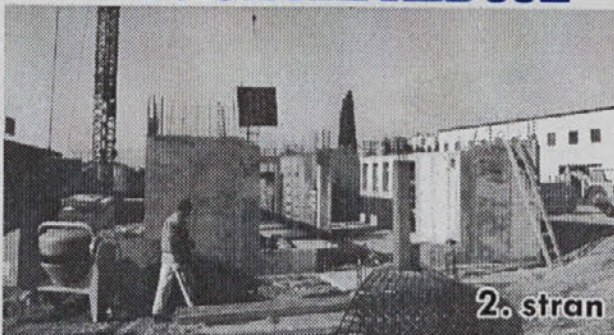
ob nedeljah in praznikih od 8.00 – 13.00

Veliko lastno parkirišče!

Za obisk se priporočamo.

BIC LUCIJA NAPREDUJE

2. stran

Športni utrip

Reprezentanca Zimbabveja favorit

Odlična igra piranskih rokometas

Utripov športnik meseca

POSLOVNA ENOTA KOPER

BOGASTVO SE PONUJA

Organizacija združenih narodov je leto 1995. razglasila za mednarodno leto strpnosti. Če bodo v tem letu še tako pomembna mednarodna srečanja in prireditve, a brez resničnega razraščanja strpnosti med ljudmi, bo tudi to brez haska, kot že mnogo drugih.

Sodobnemu svetu je potrebna strpnost bolj kot kdajkoli. Tudi mi smo del tega sveta. V širšem ali v najožjem smislu. V okolju, kjer živimo in prebivamo, in med ljudmi, s katerimi si delimo vse dobro in slabo.

Koliko nestrpnosti srečujemo vsak dan! In koliko je povzročamo tudi sami?! Že v svoji družini, pa med sosedmi, v okolju, kjer delamo in v širši skupnosti? Temeljni kamen sleherne strpnosti je upoštevanje drugega. Na vsa usta govorimo o svobodi, pa ne razumemo, kot je napisal Sartre, da je svoboda slehernega omejena s svobodo drugega. In tu je stikališča strpnosti.

Ljudje smo različni po naravi, po zunanosti, po narodnosti, po navadah. In predvsem po pogledih in razmišljanju o vsem, kar oblikuje našo in tujo osebnost.

Že stari Grki so ponavljali, da nam je lahko najbližji le človek, ki drugače misli. Le redkokdaj potrebujemo ploskanje in pritrditev svojemu stališču. Potrebujemo pa druga mnenja, da lahko z njimi razširimo svoja spoznanja, svoje poglede. In morali bi s tem tudi bogatiti razumevanje.

Nekateri pravijo, da je največje prekletstvo, ker razen mene živijo tudi drugi ljudje, ki so prav tako obsojeni na svojo individualno svobodo. To je le negativni delček resnice. Drugi, pozitivni pa je, da se lahko le mnogo različnosti združi in razcvete v bogastvo, ki je humus slehernega napredka.

Dandanes nestrpnost lomasti po svetu. Posledica so velike in male vojne, so porušeni mostovi med narodi in ljudmi, izničene so tudi možnosti za skupno življenje.

Stopimo v leto strpnosti z resnično strpnim odnosom do vseh, s katerimi se srečujemo na tej razmajani barki sodobnega življenja! Oblikujmo strpnost v sebi kot izhodišče za bogatenje različnosti! Bogastvo se nam ponuja. Brez njega ne bomo mogli nikoli besede človek pisati z veliko začetnico.

G. G.

3. SEJA OBČINSKEGA SVETA PIRAN

28.FEBRUAR 1995

Primorski skladi

d.o.o. Koper, tel.:066/38-802

OBVEŠČAMO VAS, DA NADALJUJEMO Z VPISOM CERTIFIKATOV V NAŠ DRUGI SKLAD MODRA LINIJA 2, Z ENAKIMI POGOJI KOT PRI PRVEM.

CERTIFIKATE LAHKO VPIŠETE NA NAŠEM SEDEŽU, V ENOTAH SPLOŠNE BANKE KOPER, PRI AGENCIJI ZA PLAČILNI PROMET (SDK), V POSLOVALNICAH PTT, LAHKO PA TUDI PO POŠTI S POOBLASTILOM.

HVALA ZA ZAUPANJE!

OD VSEPOVSOD

TRST - Klic slovenske kulture

Na nedavnih proslavah slovenskega kulturnega praznika v Zamejstvu so slovenske kulturne ustanove ponovno izrazile zahtevo in upanje, da bodo končno prejele od italijanske vlade pomoč v znesku 8 milijard lir, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih programov v letu 1995. Svojo besedo naj bi v zvezi s tem problemom pri ustreznem zakladnem ministrstvu zastavila tudi Alessandra Guerra, predsednica deželnega odbora FJK, ki bo odslej bolj sodelovala pri odločitvah, ki zadevajo odnose med Slovenijo in Italijo. Morda bo zaleglo tudi pismo, ki ga je pred nedavnim obnovljeno skupno predstavništvo Slovencev v Italiji poslalo predsedniku italijanske vlade Umbertou Diniju.

ITALIJA - Naša sosedba se je znašla na tretjem mestu v Evropi po številu primerov za zdaj še vedno neozdravljive bolezni AIDS. Lani so zabeležili okoli 4.400 primerov, skupno pa naj bi bilo že blizu 26.000 primerov okužbe. In še vzroki: Na prvem mestu vzbujavanje droge v žile, na drugem homoseksualnost.

LJUBLJANA - Informativna dneva 10. in 11. marca Informativna dneva za vse šole bosta v petek, 10. in soboto, 11. marca, prijave pa bodo morali kandidati oddati najkasneje do 24. marca. Podrobnejše informacije o možnostih za vpis v prve letnike slovenskih srednjih šol, univerz in samostojnih visokih šol za prihodnje šolsko leto, bodo objavljene v posebni publikaciji v teh dneh, predvidoma 22. februarja. Učenci in dijaki četrtnih letnikov jo bodo dobili na šolah, drugim pa bo na voljo v enotah Zavoda za zaposlovanje, na srednjih šolah in na visokošolskih zavodih. Novost: Okoli 100 mest bo razpisanih tudi na prvi zasebni Visoki šoli za hotelirstvo in turizem v Portorožu, ki bo svoja vrata za študente odprla jeseni.

LJUBLJANA - Veljavnost certifikatov do konca leta Imetniki certifikatov, ki se jim pri vložitvi ni preveč mudilo, bodo še lahko razmišljali kam vložiti svoj certifikat, saj je bil rok za vložitev podaljšan do konca tega leta. Tudi sicer začetni vnemi o vseslovenski "blitz" privatizaciji pojema sapa. Kar nekaj sto privatizacijskih programov, precej tudi z Obale, še vedno čaka na pregled in odobritev. Nikogaršnja družbena lastnina bo še dolgo živela svoje "posmrtno" življenje, le pogrebci ne bodo povsem znani.

TRST - Predstavili razvojni načrt mesta

Tržaški župan Ricardo Illy je prejšnji četrtek predstavil projekt razvoja Trsta in poudaril, da ima to mesto, kljub težavam s katerimi se srečujejo Tržičani, obetavne možnosti za nadaljnji razvoj. Menda doslej ni bilo pravega spodbujevalca... To vlogo naj bi prevzela občinska uprava. Sicer pa je tudi Tržičane presenetil nedavni katastrofalen padec vrednosti lire napram nemški marki, celo - 15%. Zato so ustrezni varčevalni manevri, ki jih sedaj na veliko pripravljajo na vseh ravneh italijanskega gospodarskega življenja, toliko bolj potrebni.

KOPER - Odprli razstavo "Prostorska ureditev obalnega območja"

V koprskem Pokrajinskem muzeju je na ogled razstava del "Prostorska ureditev obalnega območja", ki jih je v okviru Planerske delavnice izdelalo 12 skupin strokovnjakov za urejanje prostora z Obale in iz Slovenije. Delo so opravili v organizaciji Ministrstva za okolje in prostor / Zavoda za prostorsko planiranje ter Skupnosti obalnih občin. Dela bodo na ogled do 3. marca vsak delavnik v dopoldanskem času, ob torkih in četrtnih pa tudi popoldan.

DOBRODOŠLA MILIJARDA

(nadaljevanje s 1. strani)

Po metodi, ki jo uporablja Banka za evidentiranje tovrstnega deviznega priliva (odkup deviz v menjalnicah, nakazila, vplačila itd.) je lanski devizni izkupiček od turizma znašal 845 milijonov dolarjev ali dobrih 100 milijonov dolarjev več kot leta 1993. Največ nastanitvenih zmogljivosti premoremo v gorskih krajih, sledijo obmorski, nato zdraviliški. Vendar so lani največ turističnih prenočitev dosegli v zdraviliških krajih (1,93 milijona), sledijo obmorski kraji (1,58 milijona) in gorski kraji (1,41 milijona). Po vrstah osnovnih nastanitvenih zmogljivosti še vedno vodijo hoteli, kjer je bilo lani 3,65 milijona prenočitev kar predstavlja v strukturi vseh prenočitev 62 odstotkov. Dokaj slabo so se odrezale zasebne sobe, kjer so zabeležili skupno 173 tisoč prenočitev ali kar za 21 odstotkov manj. Stanje v zasebnih sobah ni torej nič kaj rožnato; domačinov kot da ni bilo, saj beležijo kar 37-odstotni padec števila prenočitev. Kako je z evidentiranjem teh gostov je seveda druga zgodba. Največ prenočitev tujih turistov je bilo v obmorskih krajih - 663 tisoč ali za 24 odstotkov več. Sledijo gorski in zdraviliški kraji. Kaže, da tuji turisti radi koristijo tudi tako imenovane dopolnilne nastanitvene objekte, saj jih je bilo tam kar za 28 odstotkov več. Morda tudi zaradi cene ali želje po miru in naravnem počutju. Kar 57 odstotkov več je bilo prenočitev v avtokampih, precej jih je bilo v domovih in kočah, medtem ko smo v zasebnih sobah zabeležili 108 tisoč tujskih prenočitev ali 5 odstotkov manj. **Nemci še vedno prvi**

Od ogromnega števila nemških gostov, ki so se lani podali v svetovno znane turistične destinacije, se jih je v Sloveniji ustavilo 131 tisoč in so ustvarili 525 tisoč prenočitev kar predstavlja 40-odstotno povečanje. Na drugem mestu so Avstrijci (480 tisoč prenočitev) ali 19 odstotkov več, na tretjem mestu so Italijani (454 tisoč prenočitev) ali 11 odstotkov več kot leta 1993. Italijanov je bilo v Sloveniji, zlasti na Krasu in v Istri veliko več, vendar se tukaj ustavijo le za kosilo in toliko, da natočijo bencin. Nekoliko se je obrestovala tudi promocija Slovenije v ZDA. Slovenijo je obiskalo lani 13.780 Američanov (+15%), ki so ustvarili 34 tisoč prenočitev kar predstavlja 31-odstotno povečanje. Počasi in zanesljivo se vračajo tudi gostje iz Finske in Danske ter Ni-

zozemske, ki so bili tipični porabniki zdraviliških storitev v Portorožu. **Iz ZRJ 8.751 tisoč gostov** Iz nekdanje Jugoslavije je prišlo lani za odstotek več gostov, ki so ustvarili 378 tisoč prenočitev ahi 6 odstotkov več kot leta 93. Iz tako imenovane Zvezne republike Jugoslavije (ZRJ) je prišlo na obisk v Slovenijo le 8.751 gostov kar je za 29 odstotkov manj. Gostili smo 36 Črnogorcev in 8.121 Srbov, ki so ustvarili pri nas v Sloveniji 30.774 prenočitev oz. 8 odstotkov manj kot preteklo leto. O znanih tržaških skupinah v Portorožu že dolgo ne sluhva ne duha.

Pomemben delež Obale

Na slovenski Obali smo v letu 1994 zabeležili 1.587.680 turističnih prenočitev (najmanj toliko so jih včasih zabeležili samo v piranski občini) kar predstavlja pomemben 27-odstotni delež v turistični pogači Slovenije. Pomemben je seveda tudi turistični devizni priliv, zlasti v portoroški Igralnici in skozi menjalnice. V Izoli so našli 271 tisoč prenočitev (+3%), v Kopru 260 tisoč (+13%). **V Piranski občini je bilo 1.055.728 prenočitev (+10%). Dosegli so 17,9-odstotni delež vseh prenočitev v Sloveniji. Prav tako so v primerjavi z ostalimi občinami na Slovenskem, dosegli tudi največje število prenočitev tujih turistov - 547.754 ali kar 27 odstotkov več kot v letu 1993!** Prenočitev domačih gostov je bilo 507.974 (-4%). Turisti se ne zadržujejo več tako dolgo kot nekoč. V Portorožu h kateremu prihajeva statistika tudi Lucijo, naštejejo 75% prenočitev v piranski občini. Lani je bilo v tem kraju 794.417 vseh turističnih prenočitev kar predstavlja 10-odstotno povečanje. Prenočitev domačih gostov je bilo 4 odstotke manj, prenočitev tujih pa 24 odstotkov več kot leto poprej. Kljub obetavnim in zanimivim podatkom o turističnem obisku v lanskem letu (bolj pomemben bi bil podatek kolikšna je v resnici potrošnja pri določenem številu gostov) pa menda še nismo dosegli števila iz "normalnega" leta 1990, ko smo zabeležili v Sloveniji več kot 7 milijonov prenočitev, da o letu 1989, ko smo zabeležili rekordni obisk 8,5 milijona turističnih prenočitev sploh ne govorimo. **Tudi lani ni šlo brez izgub** Kaže, da se kljub nekoliko višjim cenam storitev in boljšemu obisku v nekaterih pomembnejših gostinstvo-turističnih organizacijah v Sloveniji

niso mogli izogniti rdečim številkam. Izgubo so napovedali v Metropol hotelih DD, kako pa je stanje z letnim obračunom v drugih podobnih organizacijah bo kmalu lahko izvedeli. Od slovenskih zdravilišč imajo menda precejšnje finančne težave v Zdravilišču Rogaska.

Kakšne razvojne možnosti?

O bodočem razvoju slovenskega turizma je bilo napravljenih že kar nekaj študij, strateških planov in projektov, ki govorijo o tem, da bi se Slovenija lahko v kratkem času uvrstila med pomembne razvite turistične dežele in celo podvojila prihodek od turizma. Razvijati bi morali prepoznavne in tržno dovolj zanimive ter kakovostne turistične proizvode, ki bodo temeljili na izrabi domačega znanja in ustvarjalnosti, ki je pri Slovincih zagotovo ne zmanjka. Lepi kraji, naravne danosti in bogata kulturna dediščina so naši aduti. Prav na tem področju pa ne gre pretiravati. Superlativi v nobenem primeru ne zaležejo veliko, če za tem ne stoji konkretna ponudba. Turistovo budno oko to vsekakor slej ko prej opazi. Če iz nekega znanega mnenja kraja venomer prihajajo negativne informacije, na primer o urejenosti, ali o neskladnosti ponudbe z realnim stanjem, to ne more biti v prid ne turističnim delavcem ne kraju, meni Nataša Pobega. Rezerve so vsekakor velike, saj že sedanja poprečna letna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti v Sloveniji ne presega 40 odstotkov. Glede na naravne vire in prostor in ob hkratnem razvoju drugih gospodarskih dejavnosti, ki so tako ali drugače povezane s turizmom, bi lahko dosegli 12 milijonov turističnih prenočitev in 3,5 milijarde dolarjev deviznega priliva od turizma. FRANC KRAJNC

Išče se sekretar za turizem

O tem kdo bo nasledil **Marjana Jakiča**, dosedanjega državnega sekretarja za turizem se veliko ugiba. Po neuradnih informacijah naj bi bil tokratni kandidat iz čisto drugega konca Slovenji. Omenjajo **Petra Vesenjaka**, znanega turističnega delavca s Ptujja. Pravijo, da je v tem zgodovinskem mestu ob Dravi veliko naredil za turizem, sodeloval je tudi pri izdelavi Strateškega marketinškega plana slovenskega turizma. Tekoče obvlada angleščino.

Lucija

PROJEKT BIC NAPREDUJE

V lucijski obrtni coni se že kažejo obrisi prihodnjega regijskega Poslovno inovativnega centra. Zamisel o projektu BIC (Business Innovation Centre) sega daleč nazaj, ko sta mu začrtala okvirne oblike državnik Mikuli in Gorja. Za tovrstno dejavnost naj bi bilo že takrat namenjenih 9 milijard lir nepovratnih sredstev s strani italijanske vlade. Denarja še niso prejeli. Najprej je kazalo, da bodo Razvojni center, ali kot temu projektu tudi rečemo Valilnica novih podjetij, postavili v Ankaranu. Končno so se odločili za Lucijo, kjer je tudi dovolj prostora za širitev.

Boris Pliško iz Metalcheramice Sečovlje (slednja je investitor) nam je povedal, da bodo v prvi fazi zgradili upravne prostore (foto na 1. strani), v drugi pa naj bi prišli na vrsto poslovni prostori, namenjeni proizvodnji. Projekt so že potrdili na državni ravni, hrati pa potekajo tudi dogovori z Unijo Italijanov in Konzulatov v Kopru. Predvideno je, da bi vključili v Center tudi informativni sistem za podjetnike, pod isto streho pa naj bi sodila tudi izgradnja Doma vodnih športov v Portorožu. To kar sedaj že lahko vidimo, so prostori (1100 m²) za pisarne kamor naj bi se vselilo 15 firm. Z novo naložbo bo dobilo delo okoli 40 delavcev. Nadgradili bodo tudi poslopje Obrtne zbornice Piran, ki se nahaja tik ob nastajajoči poslovni zgradbi. V njej bodo pridobili tudi večji prostor za sejno dvorano in seminarje. Zanimiva je tudi relativno ugodna cena za poslovne prostore 1800 DEM za kvadratni meter po sistemu: ključ v roke.

POLICIJA O SVOJEM DELU

(nadaljevanje s 1. strani)

"V letu 1994 beležimo 13-odstotni padec kaznivih dejanj, predvsem pa je evidenten padec kaznivih dejanj z elementi nasilja (vlomi). Nekaj čez 60% kaznivih dejanj je raziskanih. Leto 1994 bi glede tega lahko označili kot umirjeno leto. Res pa je, da beležimo vedno več (+43%) kršitev javnega reda in miru. Lani smo opravili kar 800 intervencij po vprašanju javnega reda in miru, naveč v gl. turistični sezoni".

Ali zloglasni ropi oziroma poskusi ropa v nekaterih menjalnicah na "vašem območju" ne mečejo sence na usposobljenost varnostnih organov?

"Delo imamo tako organizirano, da lahko v hipu nastopijo in prispejo na kraj dogodka policijske patrulje, saj imamo primere, ko smo storilce kaznivih dejanj prijeli v objektu vloma oz. ropa. Na to moraja računati vsi, ki se podajajo na kriva pota. Glede navedenih kaznivih dejanj lahko rečem, da so bila na območju občine Piran raziskana in storilci postavljeni pred roko pravice. Zadnji primer poskusa ropa v menjalnici PUBLICUM v Piranu pa še intenzivno raziskujemo. Tu je treba pripomniti, kako pomembno je čimprejšnje sporočilo policiji in ohranitev trezne glave. Žal včasih zaradi zmedenosti in strahu osebe v navedenih objektih ne reagira zbrano in tako so zamujene dragocene minute za čimprejšnje intervencijo policije. Poudariti je treba tudi, da so številne menjalnice in podobna ponudba na območju občine Piran izredno slabo varnostno opremljene, vprašljiva pa je tudi ustreznost tehnike zavarovanja teh objektov. Glede tega nameravamo še pred turistično sezono doseči, da bodo ti objekti bolje zavarovani". Portorož postaja meka za slovenski prostor, nekakšen "life" center za mlade.

Pravi problemi se začnejo šele po polnoči?

"Tristično gospodarstvo je osredotočilo turistično ponudbo "nočnega življenja" v strogem središču Portoroža. Potem ni čudno, če imamo veliko število pritožb in klicev zaradi kaljenja nočnega miru in kršitev javnega reda in miru, saj se na ozkem predelu Portoroža, predvsem v gl. turistični sezoni, zbere več kot 10 tisoč mladine in ostalih obiskovalcev Portoroža. Mladi prihajajo na "žur" v Portorož in diskoteke zelo pozno. Pravo nočno življenje se začne šele po polnoči. Glavna dogajanja so med 00. in 05. uro zjutraj. V času tur. sezone pa mora policija intervenirati po vprašanju javnega reda in miru tudi do 7. ure zjutraj. Ali res morajo biti diskoteke odprte tako pozno v noč? Zdi se, da je zaslužek prevladal nad zdravo razsodnostjo! Uživanje alkohola (mladina se oskrbuje s pijačo v trgovinah, bencinskih črpalkah ipd.), jemanje poživil, rojeva nasilje, pretepe med mladimi in včasih se zdi, da je kar nekaj patrulj premalo. Poškodbe zaradi nasilniških dejanj, tragične prometne nesreče, lučke in rože na naših cestah, so največkrat epilog takega nekontroliranega stanja. Skratka utrip temnih dogodkov je zelo pester. V času turistične sezone napišemo do 15 strani poročila o nočni kroniki. Pri problematiki mladine se moramo vprašati, ali je res policija edini naslov. Kje so starši, šole, socialne ustanove in vse druge institucije in združenja? Še najbolj zaskrbljujoče pa je, da nekateri starši že relativno zgodaj ne obvladajo ali preveč zaupajo svojim otrokom. Dajejo mu denar, da se ga rešijo. Zato največkrat niti ne vedo, kod njihovi otroci hodijo, s kom se družijo in kaj počnejo".

Ali Slovenci dovolj skrbimo za svojo varnost in varnost lastnega premoženja?

"Rekel bi, da zelo slabo. Pogosto se pri delu prav zgrozimo, ko ugotovimo, kako nekateri ljudje dobesedno nastavljajo nepridipravom priložnost. Odprta stanovanja in hiše, denar in zlatnina na klasičnih mestih v stanovanjih... Torbice celo v odprtih avtomobilih, vabijo. Dogodki, ki smo jim zadnje čase priča na izpostavljenih mestih, npr. v menjalnicah, bankah in drugod, zahtevajo preventivno poostreje varnosti in samozaščite, kar nameravamo dosledno izvajati. Menjalnice smo obiskali, in lastnike opozorili na varovanje in ravnanje v kritičnih situacijah. Sicer pa imamo že sedaj večji del dneva v tako imenovanih policijskih okoliših naše fante - vodje policijskih okolišev, katerih naloga je zaznati problem, prisluhniti ljudem in njihovim problemom ter vzpostaviti čimboljši stik z ljudmi. To sodi tudi k naši filozofiji "nazaj k ljudem in k njihovim problemom".

Mamila?

"To družbeno zlo nas vedno bolj zaposluje. Zdi se mi, da policija sama tega problema ne bo rešila, če ne bo to cilj celotne družbe in vseh tistih institucij, ki bi s tem morale ukvarjati. Policija večno sledi preprodajalcem. V piranski občini smo lani podali 33 kaznivih ovadb proti posameznikom zaradi prometa z mamili in omogočanja uživanja mamil ter 27 predlogov sodniku za prekrške zaradi uživanja mamil".

Prometne zagate na portoroških in piranskih cestah so trd oreh tudi za policijo?

"Kaj lahko policija stori v kraju, kjer tak prostor ne prenese tako velike prenatrpanosti z vozili, zlasti v gl. turistični sezoni, lahko samo ugibate. Lani je moral pajk odpeljati 245 vozil (oviranje prometa), 567 vozil je bilo poškodovanih na parkiriščih in raznih drugih mestih zaradi nepopisne gneče vozil. Nerazrešljivi problemi so v mestem jedru Pirana. Zaradi vinjenosti (pretežno mladi vozniki) smo odvzeli preko 600 vozniških dovoljenj. Preko 200 oseb je bilo pridržanih na policiji do iztreznitve. Še to; v gl. sezoni je nekajkrat prišlo do pravega prometnega infarkta in velikih zastojev na naših cestah".

Ali ljudje plijci zaupajo?

"Policija ne bo mogla biti uspešna, če ji ljudje ne bodo zaupali in z njo sodelovali. Ne nazadnje, ocenjevalec našega dela je javnost. Medsebojno zaupanje in varnost ljudi je tudi naš cilj, katerega dosledno sledimo".

FRANC KRAJNC

"DOHODNINA ZA LETO 1994"

Rok za oddajo napovedi za odmero davka od dohodka iz dejavnosti: 28.2.1995

Rok za vložitev napovedi za dohodnino: 31.3.1995

Čeprav je do poteka roka za vložitev napovedi za dohodnino za leto 1994 (31.03.1995) še nekaj časa, pa je potrebno že sedaj vedeti, kako napoved izpolniti tako, da bo zadoščeno zakonskim predpisom in da bo vsak zavezanec plačal toliko davka kot je to potrebno. To pomeni, da uveljavi vse olajšave, ki jih akon omogoča in za katere izpolnjuje pogoje. Ker sedaj poteka že četrto leto uveljavitve takšnega načina obdavčevanja, ne bomo ponavljali zakonskih določb, ki so vam zagotovo že poznane, temveč se bomo omejili na tiste določbe, ki so se spremenile oz. bomo nekoliko bolj podrobno obrazložili način in pogoje za uveljavljanje olajšav.

Z dohodnino so obdavčeni dohodki naštetih v 2. členu zakona o dohodnini (osebni prejemki, dohodki iz kmetijstva, dohodki iz kapitala, dohodki iz premoženja, dohodki iz premoženjskih pravic). Vsak, ki je imel takšne dohodke mora vložiti napoved za dohodnino. Večino podatkov o višinah teh dohodkov boste dobili od izplačevalcev oz. na podlagi odločbe pristojne izpostave RUJP, ki jo izda na podlagi vaše napovedi za odmero podvrste dohodnine (npr. oddajanje v najem, dobiček iz kapitala...)

NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE NE VLOŽIJO:

- zavezanci za dohodnino, katerih osnova (seštevek prejemkov iz 2. člena, zmanjšani za plačane prispevke) ne presega 11 % poprečne plače;
- zavezanci za dohodnino, ki so imeli prejemke iz naslova plačil začasno ali občasno delo učencev in študentov preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki opravljajo dejavnost posredovanja dela na podlagi koncesije, če osnova za dohodnino ne presega 51 % poprečne plače;
- zavezanci, katerih **EDINI VIR** (nimajo drugih dohodkov iz 2. člena) je pokojnina, če med letom niso plačali akontacije dohodnine (imajo le **FIKTIVNO** obračunani davek). V kolikor imajo ti zavezanci še kakšne druge dohodke iz navedenega člena, morajo prijaviti te dohodke ter pokojnino.

Poprečna plača zaposlenih v Republiki Sloveniji bo objavljena v začetku leta 1995. (v nadaljnjem tekstu poprečna plača)

S spremembami zakona o dohodnini se vsakemu zavezancu osnova za dohodnino zakonsko zmanjša (brez dokazil) za 11 % poprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, kar se je upoštevalo že med letom pri obračunu davka od osebnih prejemkov.

Dohodnino pa je možno, na podlagi verodostojnih dokazil, znižati še za dodatnih 3 %, za namene iz 9. člena, ki vam jih podrobno razlagamo v nadaljevanju:

Iz tega vidika je zanimiva sprememba zakona o dohodnini, ki se uporablja že za leto 1994 in sicer, da je možno uveljavljati olajšavo po 5. točki 9. člena tudi za nakup učbenikov in strokovne

literature ter programske opreme. Čeprav to znižanje znaša "le" 3 % vaše osnove za dohodnino, pa lahko bistveno vpliva na vašo obveznost doplačila razlike dohodnine oz. vračila.

Prav tako ne pozabite uveljavljati olajšave za vzdrževane družinske člane (11. člen; za otroke - 10 % poprečne plače za prvega otroka, za vsakega nadaljnjega + 5 %; torej za 1. otroka 10 %, za 2. otroka 15 %, za 3. otroka 20 %...; za zakonca, ki nima lastnih sredstev za preživljanje. - 10 % in za druge vzdrževane člane).

Znesek olajšave za vzdrževanega člana se zmanjša za lastne dohodke vzdrževanega člana, razen za naslednje dohodke:

- prejemke iz 4. točke 19. člena; varstveni dodatek k pokojnini, denarne pomoči za brezposelnost, družbene pomoči otrokom in denarne pomoči kot edinega vira preživljanja;
- za prispevke za preživljanje otrok;
- za štipendije in plačila učencem in študentom za opravljeno obvezno praktično delo v okviru vzgojno izobraževalnega procesa;
- za prejemke študentov in učencev za začasno ali občasno opravljanje dela preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki opravljajo dejavnost posredovanja dela na podlagi pogodbe o koncesiji;
- za sorazmerni del družinske pokojnine, ki jo prejema vzdrževani družinski član.

TEH DOHODKOV OZ. PREJEMKOV NE VPISUJETE V RUBRIKO LASTNIH SREDSTEV VZDRŽEVANEGA DRUŽINSKEGA ČLANA.

NE POZABITE!!!

OLAJŠAVE LAHKO UVELJAVLJATE LE DO KONCA ROKA ZA ODDAJO NAPOVEDI. PO TEM ROKU JIH NI MOŽNO VEČ NAKNADNO UVELJAVLJATI.

V IZOGIB KASNEJČIM NEPRIJETNOSTIM, PA TUDI PLAČILO NEPOTREBNIH KAZNI, KI SO JIH ŽAL NEKATERI PLAČALI KER NISO ODDALI OZIROMA SO ZAMUDILI PRI ODDAJI NAPOVEDI (100.000 SIT), VAM SVETUJEMO, DA TO SVOJO DOLŽNOST VZAMETE RESNO. V DVOMU VPRAČAJTE OSEBE, KI SE STROKOVNO UKVARJAJO S TEM PODROČJEM (IZPOSTAVE RUJP, RAZNI SERVISI...).

ČE BOSTE ODDALI NAPOVED PO POŠTI, TO OBVEZNO STORITE S PRIPOROČENO POČILJKO, S TEM, DA NA POTRDILO PRAV TAKO NAPIŠETE KOT NA KUVERTO "NAPOVED ZA DOHODNINO".

NAPOVEDI ZA DOHODNINO BOMO SPREJEMALI:

V URADNIH URAH NA SEDEŽU IZPOSTAVE: - OBČINA PIRAN, Tartinijev trg 2

ZADNI TEDEN OD 27.03. do 31.03.95 VSAK DAN MED 08.00 in 12.00 ter 14.00 in 18.00.

V SOBOTO 25.03.1995 OD 08.00 do 12.00 PA ŠE NA SEDEŽIH KS LUCIJA, PORTOROŽ, STRUNJAN, SEČOVLJE IN SVETI PETER.

OPOZARJAMO ZAVEZANCE, KI OPRAVLJAJO DEJAVNOST, DA MORAJO ODDATI NAPOVED NA PREDPISANEM OBRAZCU (DOBIJO GA NA IZPOSTAVI ALI OBRJNI ZBORNICI) DO 28.02.1995.

RUJP Vodja izpostave Piran
Franc Bergant dipl. tur.

Radio Opčine - Moč slovenske besede

Na valovih Radia Opčine, prve zasebne slovenske radijaske postaje v Italiji, so lahko zamejski Slovenci in tudi Italijani, slišali slovensko besedo že pred dobrimi dvanajstimi leti. Od takratnih skromnih začetkov, so si pridobili veliko poslušalcev na Tržaškem in na Slovenskem. Na začetku je bilo hudo, pravi lastnica **Majda Malalan**, saj se nekateri italijanski krogi niso mogli sprijazniti z obstojem in delovanjem slovenskega radia na italijanskih tleh. Ni manjkalo grdih besed na njihov račun, tudi grobih sarkastičnih šal. Nekdo jim je celo zabrusil, da Slovencev ne bodo več pražili v Rižarni ampak v mikrokrovalovni pečici. No, sedaj je postalo povsem samoumevno da obstojajo.

Oddajajo dokaj pester program v slovenski in italijanski eter kar 24 ur dnevno, pri tem zahtevnem delu pa jim pomaga tudi 33 zunanjih sodelavcev. Eden zelo znanih je tudi borec za pravice Slovencev v Italiji, profesor **Samo Pahor**, ki vodi ob sredah zvečer ob 21. uri kontaktno oddajo "Samo za vas". Oddaja je postala ena najbolj poslušanih na Radiu

Opčine. Nedavno so precej govorili o nesrečnih, od vandalov poškodovanih dvojezičnih tablah. S podobno temo nadaljujeje ob 22. uri **Paulo Parovel** v italijansčini. Živo spremljajo dogodke v Zamejstvu, poročajo o ovirah, ki jih doživlja Slovenija s strani Italije pri prizadevanjih z vstop v EU, redno poročajo o problematiki slovenske manjšine, aktivnostih slovenskih krovnih organizacij v Italiji in drugih aktualnih lokalnih problemih. Kajpak tako dobiva slovenska beseda v Zamejstvu svojo pravo veljavo in moč tudi po zaslugi Radia Opčine.

Najprej so začeli s slovenskimi oddajami, v zadnjem času pa imajo tudi po 6 ur tedensko program in krajevna poročila v italijansčini. Tako so si poleg številnih svovenskih, pridobili tudi redne italijanske poslušalce, in postajajo vedno bolj zanimiv medij tudi za oglaševalce. Ekonomsko-propagande oddaje so zaradi dvojezičnosti verjetno bolj zanimive in odmevne. Slovenska podjetja pa žal, kot ugotavljajo, še vedno slabo izkoriščajo to prednost in ne reklamirajo dovolj svojih proizvodov in storitev v Italiji, čeprav bi se lahko glede kakovosti nekateri naši izdelki že povsem kosali s podobnimi italijanskimi. Majda Malalan pravi, da se pretežno sami financirajo in tako niso odvisni od nobene politične stranke. Od nikogar ne prejemajo finančne pomoči. Če jim kdaj zmanjka denarja za kritje stroškov oddaj, primaknejo del potrebnih sredstev iz družinskega proračuna.

Na sliki: Prof. Samo Pahor in gost oddaje, znani istrski publicist, prof. Milan Gregorič. Besedilo in slika: S. Krajnc

SANACIJA SPLOŠNE PLOVBE

Sanacija Splošne plovbe bo breme za državo, šok za banko in sreča za zaposlene

V sloveniji je kar nekaj težkih gospodarskih bolnikov, ki jih država zaradi posebnih interesov ne misli kar tako pustiti na cedilu. Kot je večkrat poudaril dr. Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti, pri vladnem resorju že nekaj časa iščejo najbolj optimalno rešitev, da bi lahko čim prej spravili na samostojno in bolj varno pot tudi našega edinega slovenskega ladjarja Splošno plovbo.

Stečaj Plovbe, ki je zadolžena do ušes in še malo čez, bi bila menda najbolj črna inačica, za državo pa tudi najslabša rešitev. Takoj bi se namreč pojavilo vprašanje kdo je dajal garancije za najetje visokih tujih posojil in kdo bi moral poplačati upnike. In ne nazadnje, kako bi upniki prišli do svojega premoženja, morda celo z zaplembo ladij? Država bi v tem primeru veljal stečaj ogromne denarce, menda kar 200 milijonov dolarjev. S sprejetjem zakona o prevzemu dolgov in lastninskem preoblikovanju Splošne plovbe, bi z veliko dobre volje in ob iskanju vseh rezerv, vendar-

le presekali gordijski voz in naš slovenski ladjar bi lahko ponovno bolj samozavestno zarezal široke morske brazde. Dolgove bi si kajpak malce porazdelili. Še največ, okoli 75 milijonov dolarjev bi primaknila država (beri davkoplačevalci), koprška Splošna banka kot pomembna upnica pa naj bi "pozabila" na 20 milijonov dolarjev. Ali bo lahko brez posebnih težav prestala še en šok?

S tako pripravljenim predlogom bi država skozi noč postala lastnik Splošne plovbe, preverila stanje na kadrovskem in finančnem področju, poiskala najbolj odgovorne, koncesijo pa podelila najboljšemu ponudniku. Zaposleni naj bi imeli pravico vložiti lastninske certifikate. Na srečo v vseh teh letih v Splošni plovbi niso doživljali hudih pretresov. Menda ni bil na račun izgube nihče odpuščen, pa tudi pri plačah se jim ni kdove kako poznalo? Sindikati so se trdno obdržali v udobnih naslonjačih in dobro skrbeli za delavce - pomorščake. Odločilno besedo o usodi ladjarja bodo imeli poslanci državnega zbora.

(FK)

PRETESEN KIOSK

Sredi Portoroža, v dokaj neuglednem parku, ki ga praviloma nihče ne čisti stoji kiosk Tobačne Ljubljana, ki je premajhen za številne časopise, revije in druge artikle, ki jih tam razstavljajo in prodajajo mimoidočim. Delavki živita in delata v nemogočih pogojih, še zlasti, ko zapiha burja ali dežuje. V večjem kiosku bi zagotovo več prodali, pri Tobačni pa pravijo, da ga bodo kamlu le zamenjali z novejšim, ki pa žal ne bo večji od obstoječega.

POŽIGALNIŠTVO 21. STOLETJA

Kompostiranje namesto požiganja

Zimski dnevi so na Primorskem najbolj primerni za čistilna dela na polju, v vrtu, v gozdu ali parku. Kmetje, vrtičkarji, vzdrževalci parkov, cestarji in drugi izkoriščajo suho zimo za redčenje drevja, sekanje podrast, grabljanje odpadlega listja in za vsa druga potrebna pa tudi nepotrebna dela, s katerimi človek ureja naravo po svojih potrebah in okusu.

Da se ta dela izvajajo, je videti že od daleč. Stebri sivega dima se dvigajo nad terasastimi kmetijskimi pobočji v zaledju. Nič drugače pa ni v gosto naseljenih stanovanjskih območjih in med hotelskimi zgradbami. Požigajo se travniki, z robido zaraščene korone in celi kupi predhodno posekanega grmovja in zbranega listja.

Čeprav se s hitrimi koraki bližamo 21. stoletju, je pri nas požigalništvo še vedno v modi. Sežiganje kupov najboljših organskih snovi nima več namena opozarjati pred turškimi vpadi, pa tudi do kurjenja kresov v čast praznika dela bo treba še počakati.

Čemu se moramo torej zahvaliti za ohranjanje te prakse? Neznanju, lenobi, okorelosti ali pa dejstvu, da je v vsakem od nas tudi delček piromana?

Kajti prav vsi razumski razlogi govorijo proti sežiganju.

1. UNIČEVANJE NADVSE KORISTNIH SNOVI: Organski odpadki sploh niso odpadki, ampak snov, sestavljena iz vseh potrebnih elementov, ki jih rastoče rastline potrebujejo za svoj razvoj. Ko posušen list pade z drevesa, ga prično mikroorganizmi razkrajati. V procesu trohnenja se organske snovi pretvorijo v obliko, ki jo rastline najlažje zopet uporabijo. Tako postane strohnen list najboljša hrana svojem drevesu. S tem, ko ljudje pod drevesom na čisto pograbbimo in listje zažgemo, pa ta naravni proces prekinemo.

2. ONESNAŽEVANJE OZRAČJA

Sežiganje organskih snovi, še posebno svežih, tvori veliko dima. Pred nekaj leti sem se pozimi peljal mimo hotelskega naselja Salinera. Čistili so okolico. Nabrli so več kupov in jih zažgali. Ni hotelo dobro goret, saj so vmes sežigali tudi skoraj zrel, vlažen kompost. Delavec sem poskušal razložiti nesmiselnost tega početja. Niso razumeli, šef je pač naročil, da zažgejo. Še dobro, da niso poskušali pospešiti gorenja z dolivanjem naftnih derivatov, kot se marsikdaj dogaja. Delavec Hidra je pred leti skoraj zgorel ob takem početju. Nadaljeval sem pot proti Belemu križu, pod mano pa je ostalo morje dima. V brezvetrnem zimskem dnevu je dim še dolgo objemal celo dolino, se vlekel nad morje in soline.

Še slabše pa je, kadar piha veter. Takrat onesnaženje ozračja ni tako osredotočeno na manjše področje, ampak ga veter razdeli tudi sosedom. V vetrovnem vremenu pa se izredno poveča nevarnost požarov.

3. NEVARNOST POŽARA

Zadnja leta število požarov v Sloveniji močno narašča. Gori približno 2.500 krat na leto. Od tega je kar polovica požarov v naravnem okolju. Glavni vzrok požarov pa ni naraven, razen če prištejemo k naravnim vzrokom tudi človeško malomarnost. Statistično je večinski vzrok

požarov v naravnem okolju prav kurjenje na prostem. Obalno kraške občine pri tem prednjačijo. V enem letu v Sloveniji spremenimo v pogorišče površino, ki je večja od tretjine ozemlja piranske občine. Škoda je ogromna. Požari vsako leto terjajo človeška življenja in poškodujejo ljudi. Zlasti gasilci so ogroženi. Prav tisti, ki so si morali s stavko zagotoviti minimalni osebni dohodek. Dolg je tudi spisek gmotne škode, ki jo povzročijo požari. Uničeni gozdovi, infrastruktura in poslopja, na katera se razširi požar iz narave. Visoki so tudi stroški gašenja.

Zelo pa je pomembna tudi ekološka škoda. Obnova gozdov je počasen proces, včasih celo nemogoč. Zmotno je tudi mnenje, da požiganje vzpodbudi rast. Učinek je prav nasproten. Požari uničijo bogastvo mikroživalic in prekinejo za življenje nujne pretoke snovi, erozija pa odnaša humus.

Kam torej z organskimi odpadki, če se odpovemo kurjenju. Vsekakor ne na pretesno občinsko deponijo komunalnih odpadkov.

Vrtičkarji pogosto zapolnijo zabojnike za smeti z odpadki z vrta. Med stanovanjskimi bloki je ponekod zelenje zelo bujno. Nekaj večjih odrezanih vej zapolni ves zabojnik, ki ga komunalno podjetje odpelje na precej oddaljeno deponijo. Stroški prevoza, zapolnjenost prostora na deponiji in izguba dragocenih organskih snovi so posledica takega ravnanja.

Kako zadevo reševati? Odgovor je: **KOMPOSTIRANJE ORGANSKIH ODPADKOV.** Kompostiranje pomeni, da organske odpadke zberemo in pripravimo na tak način, da zagotovimo kar najboljše pogoje za pretvorbo v kompost. Kompost pa je najboljše naravno, vsestransko gnojilo.

Več o pripravi komposta pa v naslednji številki Primorskega utripa.

Žare Lipušček

Piranski pesnik Dino Sharan

Rad bi izdal knjigo z izborom svojih najboljših pesmi

Piranski pesnik Dino Sharan (37) je konec lanskega leta, kot vsake toliko, vnovič potrdil, da je pesniško še dejaven. Na natečaju poezije pod pokroviteljstvom deželnega sveta v italijanskem Trentu je bila njegova pesem "Harmonija", izbrana za najboljšo med tistimi, ki so jih poslali tuji

avtorji. Ni prvič, da je pesmi (v lastnem prevodu) poslal na natečaje v Italijo. To se je zgodilo že večkrat in vselej je bil tudi nagrajen. Sharan, ki je doslej izdal tri pesniške zbirke (Jezero rož, Ječe spomina in Kupidov ples), s posameznimi pesmimi pa se pojavlja tudi v literarnih revijah. Svoje pesmi piše v razumljivem jeziku, lirčni slog, ki ga uporablja, je značilen za Indijo, kjer je bil že večkrat. Očitno je povsem prevzet od tamkajšnjega načina življenja in filozofije. Priznati je treba, da prenaša svoje izkušnje v naš (prehiter) način

razmišljanja dokaj posrečeno, predvsem nevsiljivo. V tem trenutku ima pesnik, sicer zagledan v neskončnost, precej dela "na tem svetu". Njegova življenska sopotnica pričakuje otroka. To mu bo brzkone dalo navdih za nova odkritja v življenju in poeziji. Za slednje vedno najde čas. Pravkar izbira in prevaja v italijanščino najbolj uspele pesmi iz prvih treh zbirk. Rad jih bi izdal v dvojezični knjižni obliki. Čas bi bil, da mu na pomoč naposled priskoči tudi kakšna uradna kulturna ali sorodna ustanova.

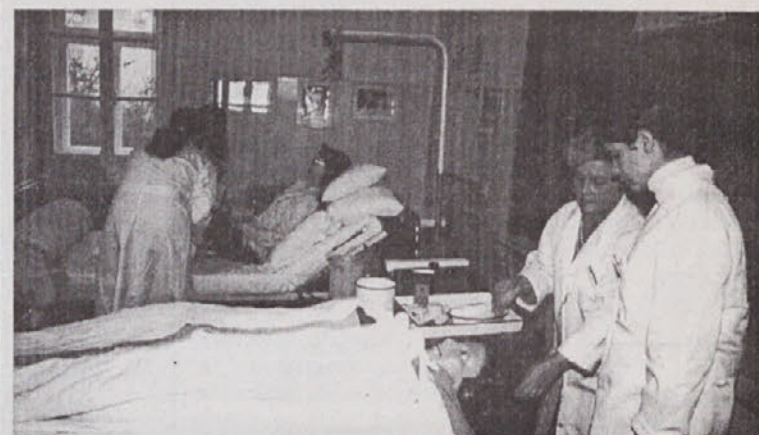
Andrej Žnidarčič

Srednja zdravstvena šola Piran

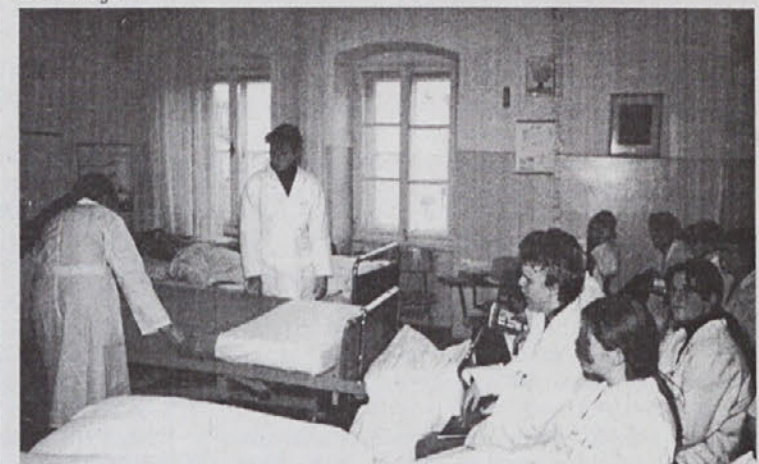
Doslej že 1.300 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

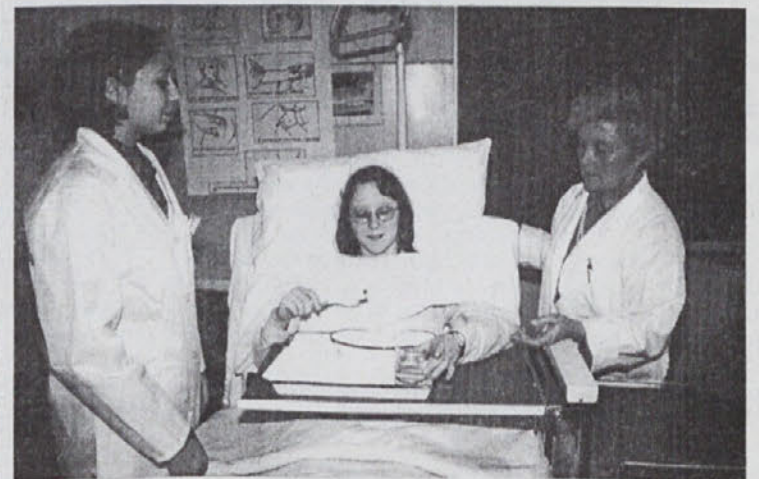
Srednjo zdravstveno šolo Piran, ki domuje v prostorih bivšega Samostana skupaj in Doma za ostarele Piran, opravlja svoje poslanstvo od leta 1957. Ustanovljena je bila na podlagi odločbe takratnega Okrajnega ljudskega odbora Koper. Z občasnimi bolničarskimi tečajji so začeli že tri leta pred ustanovitvijo šole.

Doslej se je v Srednji medicinski šoli v Piranu usposobilo za svoj poklic že okoli 1.300 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki so si poiskali delo v zdravstvenih domovih in bolnišnicah, mnogi pa so nadaljevali s študijem. V šolskem letu 1994/95 se usposablja 260 dijakov in dijakinj (20 odstotkov fantov). Program: Zdravstveni tehnik (4 letniki) - 8 oddelkov po dve paralelki. Dvoletnega izobraževanja ob delu za bolničarje se udeležuje 25 slušateljev.

Šola razpolaga z osmimi matičnimi učilnicami, štirimi kabineti za nego bolnika in prvo pomoč, dvema specializiranimi učilnicama za biologijo in kemijo ter računalništvo, mini knjižnico, upravnimi prostori, delavnico in skladiščem. Redno je zaposlenih 17 delavcev (učitelji, tehnično in administrativno osebje), medtem ko ima šola kar 20 zunanjih sodelavcev. To so predvsem zdravniki - specialisti.

Ravnatelj Prof. Danijel Pokleka
Fotografije: Šola in učenci na praktičnem usposabljanju.

Kakovostna obutev

iz Italije:

Bulerji, Štivali.

Čevlji tudi za gostinske delavce in otroke.

Adriana Jankovič
Obala 114, Lucija - Portorož

Tel.: 066/72-173

Obiščite nas v Trgovsko poslovnem centru v Luciji.

PIRANSKE AKROBATKE IZREDNO USPEŠNE NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V PIRAN DVA POKALA IN DVE MEDALJI

Na državnem prvenstvu v akrobatiki za šole v Ljubljani sta našo občino zastopali dve tekmovalni skupini: in sicer skupina OŠ Ciril Kosmač Piran pod vodstvom športne pedagoginje Mojke Mehora ter skupina z novoustalovljene piranske gimnazije. OŠ Piran so zastopale učenke 3. in 4. razreda iz Pirana Martina Glasnovič, Jerica Zeljkovič, Mojca Pušpan, Indrid Jelen in Vesna Ivelič, iz portoroške podružnične šole pa Dijana Stanišič, Aja Golja in Brina Klemenčič.

Piransko gimnazijo pa so zastopale učenke drugega letnika: Debora Klemše, Maja Pušpan, Mojca Maslo, Teja Čelhar, Eva Krže in Sabina Murtezič in učenka prvega letnika Tanja Tul.

Tako mlajša, kot starejša piranska skupina stav v Ljubljani presenetili z elegantnim in športnim nastopom in med 300 tekmovalkami

in tekmovalci iz Slovenije dosegle zavidljiv uspeh. Prav vse so se posamezno uvrstile med prvih dvajset tekmovalk, Jerica Zeljkovič je bila 8., Aja Golja 7., Brina Klemenčič 6., Tanja Tul 4., Debora Klemše 3. in Dijana Stanišič 2.

Ekipo pa so piranske akrobatke (vse se med drugim pri Plesno akrobatski skupini Flip pripravljajo na nastop na 10. Svetovni gymaestradi v Berlinu, julija 95) prinesle v Piran kar dva pokala. Skupina OŠ Ciril Kosmač je v skupini mlajših pionirk prejela pokal za 2. mesto. Piranska Gimnazija pa zlato - pokal za 1. mesto.

KAR DVE GLEDALIŠKI SKUPINI

Velikokrat se v časopisih razpišemo o kulturi odraslih, pogosto pa pozabimo na kulturno udejstvovanje naših najmlajših in malo manj mladih kulturnikov. Ena takih, uspešnih in prijetnih skupin je tudi **Gledališka skupina pri KUD Karol Pahor Piran**. Pravzaprav sta to kar dve skupini in sicer otroška, v kateri sodelujejo otroci od petega pa do trinajstega leta starosti in mladinska gledališka skupina, v kateri poleg osmošolk iz piranske in lucijske OŠ sodelujejo dekleta in fantje iz obalnih slovenskih in italijanskih srednjih šol, od katerih je večina iz piranske gimnazije. Obe skupini sta, poleg baletne in ostalih skupin KUD, popestrili prednovoletno vzdušje s svojimi nastopi v Avditoriju in Sv. Petru.

Kakšen je repertoar obeh skupin?

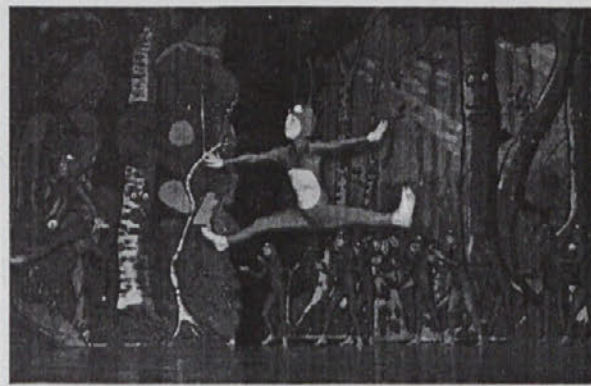
Otroška gledališka skupina je v sezoni 94/95 pripravila dve predstavi in sicer krajšo (20 minutno) predstavico **Ko igračke oživijo**, v kateri nastopa 25 deklet in daljšo, enourno predstavo Jaz sem zaljubljen v plavo žabo, kjer se je okoli plavega žabčka Flipka (odlično ga odigra lucijska petošolka Ana Stevanovič) zbralo kar 65 malih gozdnih živalic, ki na odru ob pesmi in plesu pričarajo nežen svet gozdnega podrastja. Igra vseh je otroško prikupna, pri nekaterih (izstopa piranska šestšolka Tinkara Tinta) pa že kar izredna.

K uspešnosti predstave so seveda pripomogli tudi odrasli: mentorica Stasja Mehora, poleg Mojke

Mehora tudi avtor teksta, kostumografinja Jožica Laus, koreografinja Mojka Mehora. Delo je uglašil Jurij Hubscher, sceno in tehnično plat predstave sta prispevala Aleksander in Mitja Mehora, Barbara Čizmek pa je dekleta naučila maskiranja. S predstavo gostujejo v ostalih obalnih gledališčih, prihodnji mesec bodo predvidoma v Ljubljani, maja pa na gledališkem maratonu v Slovenj Gradcu.

Mladinska gledališka skupina se je v tej sezoni lotila resnejšega projekta. V novembru so pripravili recital z naslovom In življenje je to, kar v njem cvete, s katerim so sodelovali na prireditvi Preprečimo drogi ubijati mladost, ki jo je pripravil Piranski koordinacijski odbor za preprečevanje zasvojenosti z drogami. Ob Kulturnem prazniku so jih na svojo predstavo povabili osmošolci OŠ Piran. Na pobudo ravnateljice piranske gimnazije Vojke Štular pa so recitali tudi posneli v zanimivem ambientu razrušene gimnazije. Z recitalom bo skupina sodelovala tudi na Gimnazijadi na Ptuj in na Srečanju mladinskih slovenskih gledaliških skupin.

O načrtu obeh skupin, ki svojo dejavnost prijetno povezujeta s Plesno akrobatsko skupino Flip, in o dejavnosti ostalih skupin, ki se povezujejo v Kulturno umetniško društvo KAROL PAHOR, pa kdaj drugič.

MILA ZIMA IN VESLAČI

Šestkrat na teden po dve uri trajajo treningi veslačev piranskega kluba v provizorični telovadnici v Sečoveljskih solinah ter v varnem kanalu in Portoroškem zalivu. Poleg kondicijskega teka po nasipih med kavedinami, se občasno poženejo otroci in mladoletniki v tek tudi med oljčnimi nasadi do Kort. Posebnost letošnjega zimskega obdobja je še projektiranje in izdelava posebne konstrukcije prikolice za prevoz tekmovalnih čolnov. Nadejamo se, da bo do prve regate v marcu že nared.

Še eno veliko željo imamo: da se čimprej pristopi k izgradnji doma vodnih športov, ki bi družil sorodno misleče mlade športnike in veterane. Piranska občina ima dovolj morja in dovolj otrok, ki bi lahko dvignila množičnost in navdušenje nad vodnimi športi.

Dr. Mirana Malc

TANTADRUJ ZBIRA IN KOMENTIRA

V parlamentu je imel Ivo Hvalica 4-urni maratonski govor. (TV dnevnik 31.1.95)

Slovenski Cicero? Kje pa, Fidel Castro.

Znani Ljubljčan Vinči A. A. ovađen zaradi goljufije. (Dnevnik 31.1.95)

Anžlovar, Štorman ... no policija je dobro začela leto '95. Vprašanje je, kako bodo nadaljevala tožilstva in sodišča.

Vlada je prepozno predložila parlamentu sklep, da iz predloga zakona o igrah na srečo umakne predlog o 10 % deležu zaposlenih v igralnicah. (Delo, 1.2.95)

Od vlade do parlamenta so porabili skoraj toliko časa kot "kavbojski" poni-ekspres od Tihega oceana do Atlantika.

Iz pisma ljubljanskih borcev je razvidno, da je samo v ljubljanskem borčevskem združenju 11.000 članov, kar je le nekaj manj, kot je bilo aprila '45 vseh partizanov v Sloveniji. (Komentar I. Žajdela, Slovenec, 1.2.95)

Če drži Žajdelova trditev, sklepam, da so bili slovenski švabobranci prave reve, da so jo pred malim številom partizanov pocvirmali v tujino.

Usoda Tomosa ni vprašljiva. (PN 17.1.95)

Je pa vprašljiva Tomosova usoda.

Vedno jezni poslanec ŽP je tudi korajžen, saj si upa celo po mizi udariti. (Poroča AT)

Kadar ve, da ni v bližini nikogar, ki bi mu zaradi pobalinstva eno primazal.

Državljan J. Janša se ne odziva na zaslisanje, kjer naj bi več povedal o ilegalnem orožju. (Mladina, 17.1.95)

Lisica in kisló želje, bi rekel Bavčar. Gospod ni znan po dajanju pojasnil, ampak nedorečenih obtožb. Želi pa tudi uprizoriti reklamno paradiranje s prisilno privedbo.

Danes bom rekel nekaj, in to pri zdravi pameti, kot se temu reče, ker se ne mislim več sprenevedati. (I. Hvalica PN 2.2.95)

Pri zdravi pameti se mu je zareklo, da se je doslej sprenevedal. E!!! Samohvalica, zdrava pamet te je obšla.

Povedano drugače, vojak mora imeti vse, tudi toaletni papir. (Saša Lap TV prenos itepečacije 20.1.95)

Ja seveda, le da za to ni zadolžen minister. Tudi poslanec Lap bi moral to vedeti, da ne bi lapal neumnosti v parlamentu.

Če eno zapojem, me po tem vsi poznajo, tisto, kar govorim v parlamentu, pasi le malokdo zapomni. (Marjan Podobnik, Dnevnik 18.1.95)

Prav mu je, kaj pa posnema Hvalico, Lapa, Poljska itd. Vsekakor bi bil kot parlamentarni pevec manj škodljiv.

Ubran pogajalski par. Vida Č. Špetič - SKD in Gregor Golobič - LDS. (Dnevnik, 14.1.95)

V božjem imenu ne levo ne desno, naravnost v Klerikalno-liberalno navezo v vladi.

Ni treba resno jemati nekoga, ki je napravil generalski izpit iz dezinformacije. (Intervju J. Janša. Radio Trst a 13.1.95)

Seveda zadostuje kaplarski, kar je v praksi pokazal J.J.

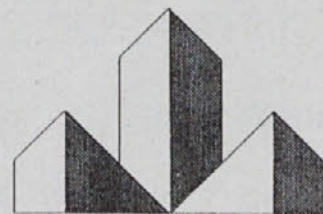
Predstavniki RKC Janez Gril, je zahteval, da se v odbor za proslavo obletnice zmage nad fašizmom vključijo tudi domobranci, ki naj bi sodelovali tudi na proslavi. (Dnevnik, 18.1.95)

Ja pa še SS podoficirja Ericha Ditla, ki je poveljeval domobrancem in njihovim tudi višjim oficirjem, bi kazalo povabiti. Malo morgen.

Res je, da je bila ZLSD ves čas proti (povišanju poslanskih plač), a le zato, ker je demagoška. (SN 3.2.95)

O Bog, daj nam več takih demagoških strank v parlament.

Tantadruj

**MENJALNICA
IN PROMET
Z NEPREMIČNINAMI**

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

ŠIFRA

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

PISMA, MNENJA, POBUDE, PRITOŽBE, ŽELJE, ODMEVI

ZDRAVSTVO

OMEJITVE NISO REŠITEV

27.1.1995 se je minister dr. Božidar Voljč s sodelavci mudil v koprski regiji. Pogovori, ki so obravnavali probleme zdravilišč so potekali v prostorih Term - Talasoterapije Portorož. Poleg prim. dr. Zajca - sekretarja ministrstva, so bili prisotni še gospod Košir in dr. Petrič za ZZS ter prof. dr. Lokar. Predstavniki zdravilišč smo nanizali drastične spremembe v polnjenosti kapacitet, ki so sledile več ukrepom ZZS glede pošiljanja pacientov na napotnico na rehabilitacijo v letu 1994.

Naj nanizam najbolj drastične: akupunktura se do nadaljnjega izvaja na napotnico le v Protibolečinski ambulanti UKC Ljubljana. Kljub temu, da smo v Termah najstarejši in največji center za akupunkturo v Sloveniji in da smo še vedno šolski center za slovenske zdravnike, se mnenje gospoda Koširja o zdravljenju z akupunkturo na napotnico ni dosti spremenilo. Dejstvo, da smo od kitajskih profesorjev nasledili veliko "formul" za uspešnejše zdravljenje migren, vrtoglavice, lumboishialgij, parastezij in enuresis nocturne, kot pa z zahodno evropsko medicino, ni izzvalo navdušenja pri prof. dr. Lokarju nad "alternativno" medicino. Prim dr. Zajc je spodbudno dejal, da je novi pravilnik o izvajanju akupunkture v Sloveniji, k ga imajo v "pretresu" na ministrstvu, zelo rigorozen glede pravil, kdo in kje se sme izvajati akupunktura. Po sprejetju pravilnika bo ponovno določena mreža krajev, kjer se bo akupunktura izvajala na napotnico.

Naslednji ukrep je sledil 20.4.1994: "Le s konziliarno napotnico greš lahko na rehabilitacijo v sosednjo občino." S tem želijo izenačiti pravice pacientov do rehabilitacije v FTH ambulanti oziroma medicinskem rehabilitacijskem centru. Ukinili so tudi plačevanje prvih pregledov, kontrol in pisanje odpustnic zdravnikov v zdraviliščih in zadolžili splošne zdravnike, naj pri vsej pestri patologiji ugibajo pri nekem pacientu ne le - kaj bi mu najbolj

pomagalo, ampak tudi, če ima bližnja FTH ambulanta ustrezne aparate in znanje.

Iz pogovora z ministrom in odgovornimi ZZS smo razbrali, da bodo v letu 1995 izvedli še nekaj restriktivnih ukrepov s področja rehabilitacije. Tendence obstaja - več denarja nuditi za preventivne programe. Priporočajo tudi, da se čimveč ljudi dodatno zavaruje.

DIREKTORICA TERM
Dr. Mirana Malc,
specialist fiziater, revmatolog

PIRANSKE OBČINSKE SEJE PRED 100 LETI

Piranski občinski poslanci oziroma svetniki so se v letu 1895 sestali samo sedemkrat. Sejam je predsedoval župan Domenico Fragiaco. Prvič so se sestali 15. januarja. Na tej sicer kratki seji so med drugim sprejeli spremembe pravilnika o nadzornikih v občini Piran. Na pobudo Lokalnega šolskega sveta so še soglasno sprejeli sklep o šolskih počitnicah, ki so trajale od 1. avgusta do 15. septembra. Na 2. seji 26. januarja so ocenili kot zelo uspešno delo občinskih paznikov v prejšnjem letu. Razpravljali so tudi o prostoru, kjer naj bi se usposabljali in urili gasilci in na naslednji seji za kraj gasilskih vaj določili prostor pred šolo. Poslanec prof. Vatta je prisotne seznanil, da župnik v Savudriji vodi aktivno proslovensko propagnado. Župan je dodal, da je o tem seznanjen in menil, da je za rešitev te zadeve nepotrebno zaprositi škofijo. Predlagal je, naj se naloži tamkajšnjim prebivalcem (kmetom), da od savudrijskega župnika zahtevajo pridiganje (opravljanje cerkvenih obredov) samo v italijanskem jeziku. Na 3. seji so se poslanci zbrali šele maja. Župan je seznanil prisotne, da je pripravljen načrt za gradnjo župnišča v Sečovljah. O tem so razpravljali še na naslednjih sejah in istega leta je bilo župnišče tudi dokončano. Obravnavali so tudi problem javnih stranišč ter lokacijo Tartinijevega spomenika. Tega meseca so se sestali še enkrat. Župan Fragiaco je najprej povedal, da se je 8. maja mudil skupaj z ostalimi istrskimi župani v Pulju, kjer so se "poklonili cesarju", ki je prišel tja na obisk. Imenovali so tudi komisijo z nalogo, naj preuči, če je primereno, da se Portorož proglasi za

zdraviliški kraj (o tem je bilo govora že leta 1893). Ker je bil leta 1894 zasut piranski madrač, se je na tem mestu "pojavi" velik prazen prostor in veliko govora je bilo, kako naj ga uredijo oziroma zapolnijo. Mesto za spomenik Tartiniju in njegovi temelji so bili že postavljeni. Predlog je bil tudi o novi razsvetljavi trga. Največ polemik pa je vzbudil predlog, da bi del trga preuredili v park z nizkim zimzelenim rastjem. Poslanec Pietro Fonda je temu nasprotoval in podprli so ga številni poslanci. Govora je bilo tudi, kjer naj bi stali kamniti stebri za zastave: pred občinsko palačo, kjer so bili do tedaj ali naj se jih prestavi. Nato so se občinski poslanci spet sestali šele avgusta, ko so tudi sprejeli zaključni račun za prejšnje leto. Župan je povedal, da bodo 1. septembra prišli Rovinjčani na uradni obisk v Piran. Sprejet je bil tudi predlog, da Portorož dobi status zdraviliškega kraja, kar naj bi nedvomno privabilo večje število turistov, željnih zdravlja in sprostitve. Poslanec dr. Lugnani je med drugim povedal, da je turistična taksa tako minimalna, da ne bo odbijala turistov, kot so se nekateri bali. 6. seja je bila 16. novembra. Župan je naznanil skorajšnji obisk občinskega predstavništva na Dunaju, da seznanijo pristojna ministrstva glede problema postavljanja tabel z dvojezičnim napisom (ital. in slov.) in željo, da bi železniška proga Trst - Poreč potekala bliže Piranu in ne kot je bila načrtovana mimo Lucije (San Lorenzo). Župan in poslanec Bubba sta res obiskala ministrstva na Dunaju in predložila omenjene probleme, vendar niso bili tako hitro rešljivi. Na predzadnji seji je bilo govora tudi o vstavitvi filtra v glavni vodnjak (danes 1. maja) zaradi motne vode ob nalivih ter o dokončanju poimenovanja še nekaterih piranskih ulic. Pietro Petronio je zaprosil za dovoljenje, da bi v svoje stanovanje napeljal vodo iz vodovoda. Pietro Fonda, lastnik pivnice v pritličju občinske palače pa je zaprosil, da bi se mu zmanjšali davki, češ da lokal ni kdove koliko donosen, kar seveda ni bilo sprejeto. Na koncu je še poslanec Gabrielli povedal, da so ceste v predelih, kjer prebivajo Slovenci, precej poškodovane in predlagal, naj bodo poljski čuvaji bolj pozorni na to. Na zadnji seji (28. decembra) so sprejeli proračun občine in sicer ločeno za Piran, Savudrijo in Sv. Peter za leto 1896.

ALBERTO PUCER

SPOMIN IN OPOMIN

V prvi polovici leta 1995 bo ves svet, predvsem pa Evropa, praznoval 50-letnico zmage antifašistične koalicije nad nacifašističnimi silami v drugi svetovni vojni. Del te koalicije je bilo tudi naše osvobodilno gibanje oz. narodnoosvobodilna vojska Slovenije. V sklop te jubilejne obletnice sodi tudi osvoboditev nacifašističnih koncentracijskih taborišč, ki so bila večinoma osvobodena v času marrec - maj 1945. leta. V njih je trpelo in umiralo po nepopolnih podatkih več kot 100.000 Slovencev in Slovencev.

KOLENDAR MEDNARODNIH SLOVESNOSTI ob 50-letnici osvoboditve nekdanjih nacifašističnih koncentracijskih taborišč v letu 1995:

Taborišče:	Datum slovesnosti:
Auschwitz	3. do 7. april 1995
Buchenwald	9. april
Bergen - Belsen	9. april
Dora	11. april
Flossenburg	23. april
Ravensbruck	23. april
Sachsenhausen	23. april
Dachau	30. april
Neuengamme	4. maj
Mauthausen	7. maj
Natzweiler-Struthof	predvidoma septembra

Predvideni stroški potovanja bodo znašali od 500 do 800 DEM na osebo.

Prijave sprejema Združenje borcev in udeležencev NOB občine Piran, Župančičeva ulica 14, telefon 73-780.

Predsednik Boris Bekeš

KAMEN DO KAMNA - PALAČA

V piranski občini je registriranih nad 800 obrtnikov in podjetnikov.

Po narodnem dohodku na prebivalca je domžalska občina prav na vrhu Slovenije. Nima velikih podjetij. Že vrsto let pa je znana kot občina, kjer je obrt najbolj razvita gospodarska panoga.

Piranska občina se zadnja leta tudi precej naglo razvija v občini s sorazmerno razvito obrtjo. Marsikom je lahko v presenečenje podatek, da je v občini registriranih okoli 800 enot obrtne dejavnosti. Vzporedno z rastjo obrti pa se širijo tudi možnosti samozaposlovanja. To pa pomeni večjo socialno varnost in tudi pot do večje blaginje kar precejšnjega dela naših občanov.

Klasičnih obrtnih delavnic je tako kot drugod tudi pri nas čedalje manj. Čevljarstvo, tapetništvo, mizarstvo, šiviljstvo vse bolj postajajo obrobne veje obrti. V ospredje pa stopajo nove zanimive obrtne dejavnosti. Kar 120 zasebnikov opravlja v naši občini "obrt", imenovano intelektualne storitve. Po številu ji sledi "prodaja na drobno" (98 obrti). Da se pri nas precej gradi, dokazuje podatek, da v občini

ni deluje 64 obrtnikov v okviru gradbeniške in zidarske dejavnosti. Le nekoliko manj (75) je obrtnikov, ki delujejo na področju gostinstva in turizma. Tudi prevoz blaga in oseb je zanimiva obrtna dejavnost. Z njo se v občini ukvarja 81 obrtnikov.

V ospredju so tudi obrtne dejavnosti, kot so servisiranje in popravilo gospodinjstvih strojev in RTV aparatov (11), popravilo in vzdrževanje električnih naprav (16), izdelovanje in sestavljanje kovinskih izdelkov (18). Presenetljivo veliko iznajdljivosti in marljivosti je treba tudi pri uvajanju vrste drugih obrtnih dejavnosti (čiščenje javnih površin, stanovanjski servis, zabavišča za otroke, ročno pletilstvo, video-storitve, hišna popravila, izdelovanje spominkov in še in še.) Tako razraščanje obrtne dejavnosti pa ne pomeni, da še vedno ni veliko ovir na poti do obrtne osebne pobude. Presenetljivo veliko pa je tudi iznajdljivosti, saj prenekateri obrti utirajo tehnološko in poslovno povsem nova pota. In to je dober obet za prihodnje.

Peter Vrčkovnik

ODDAJNIK NA BELEM KRIŽU

Primorskemu utripu

Spoštovani!

Vam in Vašim bralcem v zvezi z vprašanjem o demontaži stolpa za srednjevalovni oddajnik na Belem Križu sporočamo, da bomo demontažo opravili v letošnjem poletju predvidoma v mesecu juniju. Kot je bila montaža, je tudi demontaža povezana z znatnimi stroški, še posebej, ker je potrebno upoštevati načelo, da so programske prekinitve čimkrajše, če se jim že ne moremo izogniti. V primeru oddajnega centra Beli Križ zadeva to tudi televizijski program, saj so srednjevalovne antene istočasno še nosilne konstrukcije za televizijske antene.

Lep pozdrav!

Tehnični direktor RTV Slovenija

Peter Mori

Sklad za vzajemno pomoč samostojnih obrtnikov Slovenije

Že danes mislite na jutri!

Zagotovite si
DODATNO PROSTOVOLJNO
POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

ZASTOPSTVO in INFORMACIJE:

Joško Joras Šolska 14,
Lucija 66320 PORTOROŽ
Tel. & fax: 066/ 70-258
Mobitel: 0609 626 338

Piran leta 1895

Naše morje

KAJ RIBA - KAJ VIKA

Po Jesihu "Kaj trava - kaj krava, kaj žito - kaj Tito"...

Partljičevo "ščuka je, ščuke ni" lahko razumemo kot "cipilji so - cipljev ni" ali "pravzaprav, kje so ribe, ali so - ali jih ni". Marsikaj govore o tem poklicni in manj poklicni ribiči, modrujejo trnkarji, čakoloni pa po svoje. In vendar na ribarnicah najdemo vedno (morda skoro vedno) take ali drugačne ribe, prav gotovo pa v dobrih restavracijah in gostilnah. Torej, kaj je z ribami?

Poglejmo ciplje: Teh je več vrst, razne kvalitete in okusa. Ljubljaničan in Mariborčan pozna le ciplja in najbrže niti ne ve, da je cipelj lahko odlična riba (če ni "iz porta"), ki jo zelo ceni naš zahodni sosed, a v Tunisu velja kolikor sam brancin. Na istrski obali love ciplje po malem vse leto, v Tarskem zalivu in našem Portoroškem pa večje mase v precej strogo odmerjenem obdobju (hladni zimski čas). Pri nas so jih znali naloviti tudi do 80 ton, vendar je ta lov padel tudi pod deset in manj ton. Pred leti, ko je obilen lov padel na zanemarljive količine, so zagnali vik in krik (novinarji, RTV, nekaki velemožje in cesta) na Morsko biološko postajo v Piranu: kje so ciplji, predvsem pa, zakaj jih ni, zakaj ne raziskujemo, ko jih ni, itd.

Bil sem tedaj edini morsko ribarstveni biolog, ki bi jim lahko kaj rekel - pa nisem drugega vedel kot golo resnico - kruto za oblast in laika, žalostno za znanost: če cipljev ni, jih ne moremo raziskovati, zakaj jih ni, saj niti nismo vedeli, zakaj se ob določenem času zbirajo. Vedeli pa nismo zato, ker tega nismo raziskovali, raziskovali pa nismo zato, ker tega ni nihče naročil in gmotno omogočil taka razmeroma dolgotrajna in draga raziskovanja. Tako je bilo pred desetimi leti - tako je ostalo do danes, ko se lahko vprašamo, zakaj so se ponovno zbrali ciplji.

Pri tem se vsiljuje drugo vprašanje, ki zadeva tudi druge ribe nasploh. Rekli bi lahko, da je tako stanje simptomatično in veljavno za marsikatero drugo panogo gospodarstva. Taka vprašanja potegnejo za seboj razmišljanja o naši ključni povezavi med proizvodnjo in raziskovanjem. Da je pri morskih resursih potrebno raziskovanje na večjem področju, je ekološko-biološko samoumevno prav tako kot sodelovanje vseh treh jadranskih partnerjev, I-HR-SLO.

Naš Primorski utrip prepeva v vsaki številki, da ima riba rep, da so ribe jadranske, dokler jih ta ali oni pa tudi tretji ne ulovi. In druge ribe? Ne ciplji, druge, recimo špari, riboni, mormore, brancini, orade in še marsikatero? Ali jih ni?

Seveda so, puškolvci pokažejo na tekmovalnih bogato žetev, samo globlje morajo, saj se tudi ribe umikajo kot vse živali nasploh, če jim je sovražnik stalno za petami. Končno imajo tudi ribe svoje socialno življenje, zbirajo se na drstitev, razpršujejo se po paši, drže v jati pred sovražnikom, umikajo se neugodnim življenjskim razmeram, iščejo si ugodno temperaturo, prezračevanje, itd.

Torej - ribe ne bodo izumrle, ne bodo iztrebljene, čeprav se tu in tam, sedaj ali potem dogaja, da je ribarski pritisk prevelik in zdecimira ribje populacije. Po statistiki za Mediteran pa tudi za Jadran (čeprav je ta pri "jadranaših" zelo pomanjkljiva) celoten ribji lov tega področja raste, saj je v zadnjih treh desetletjih prišel od enega milijona ton na dva! Seveda gre tu predvsem za pelaške drobne ribe, medtem ko je lov z mrežami vlačnicami (koča) v Jadranu precej stalen in se vrtili okoli 50 do 60 tisoč ton (predvsem italijanski delež). Zanimivo, čeprav biološko-gospodarstveno prej škodljivo kot koristno je logična misel, da bo prej bankrotiral ribič in veliki ribolov kot riba in ribje populacije. Orožje, da do takega bankrota ne pride, je znanost, študij dinamike ribjih populacij, nekakšna ribarstvena biologija z vsemi tehničnimi in matematičnimi pripomočki.

Končamo pa lahko še vedno z isto Partljičevo domisljico "ščuka je - ščuke ni".

Dr. Miroslav Zei

PRIZNANJE MORSKI BIOLOŠKI POSTAJI

O raziskovalnem programu, znanstvenem delu in namenu Morske biološke postaje (M.B.P.) v Piranu je poročala dr. Alenka Malej-eva v lanskem Primorskem utripu. Zato poročam kar "in medias res". Gre za znanstveno sodelovanje, za skupni raziskovalni program med našo M.B.P. in ameriško univerzo v Marylandu (Laboratorij za okolje). Glavni namen tega je primerjava severnega Jadrana (približno do višine Pulj - Ancona) in Chesapeake Bay, skoro 300 km dolgega atlantskega zaliva (blizu Washingtona) in sicer glede na trende pri izkoriščanju obdajajočega kopna, kvalitete vode (morja) in ribarstva. V ta isti skupni program je vključen tudi Inštitut za raziskovanje morja v Rovinju (dr. Smodlaka s sodelavci) in italijanski strokovnjaki iz Ancone. V času petdnevnega delovnega sestanka (workshop) - prva polovica tedna v M.B.P. v Piranu, druga polovica v I.R.Z. v Rovinju v mesecu maju tega leta - bodo razpravljali ameriški, slovenski, hrvaški in italijanski raziskovalci o doslej doseženih rezultatih in znanju, jih medsebojno primerjali, ugotavljali podobnosti in razlike, nastale vrzeli in smernice za nadaljnje delo in organiziranje raziskovanja. Prijavljenih strokovnjakov je preko 30. Za organiziranje tega workshopa gre zasluga dr. Alenki Malej-evi. Vsekakor je to lep uspeh naše Morske biološke postaje na mednarodnem nivoju.

SLOVENIJA '93

Pod tem naslovom mi je poslal svetovljan, naturaliziran Amerikanec kratko pesmico, ki jo je sam brez znanja slovenščine (pomagalo mu je bil le slovar), sicer nemškega rodu, a profesor komunikologije na univerzi v državi Iowa:

**Mala gora trtica
malo mesto rekica
mala vojna zmagica
mala sreča kavica
malo delo malo pivo
gredica deželica**

Priporočamo knjige o Istri in našem Primorju:

Goran Filipi, Lexicon ornitologicum Histriae Slovenicae. (Knjižnica Annales 4 1993)

Ta ornitološki slovar slovenske Istre je zelo uspešno delo dr. G. Filipija, docenta za italijanščino v Pulju, predava tudi v Kopru in Ljubljani. To je bogat prispevek k slovenski ornitologiji z bogato nomenklaturo ljudskih imen (sl., hrv., itl. in latinskih). Ornitolog (ornis je ptič, logos je veda) in laik ljubitelj ptic bo tu našel vsa imena naših obmorskih in morskih ptic, ki so v rabi v našem istrskem prostoru in celo širše Istre in Krka. Gre za okoli 200 ptičjih vrst, ki so večinoma stalni prebivalci tega področja, ali pa se dokaj redno pojavljajo ob določenem času. Vsekakor velik izziv slovenskim ornitologom drugih področij naše domovine.

D. Darovec, Pregled zgodovine Istre. Knjižnica Annales, 1992.

V tej niti 100 strani obsežni knjižici se skuša avtor postaviti na objektivno, z dokumentacijo argumentirano stran. Idejn vsebino tega dela povzemamo iz avtorjevega uvoda: "S plebiscitarno osamosvojitvijo se je med ljudi zarezala globoka rana, na katero prej še pomislili nismo: meja. V premagovanju tega konflikta, ki je prisoten ob vsej slovensko-hrvaški meji, zaradi večstoletnega občutka regionalni pripadnosti pa je najbolj akuten ravno v Istri - so nekateri poklicali na pomoč zgodovinsko znanost; ta naj bi s svojo široko strokovno zasnovano postregla z odgovori, ki naj bi legitimirali prizadevanja tako zagovornikov kakor nasprotnikov meja ali iz tega nastalih nesporazumov.

ureja dr. M. Zei

NOVO V TERMAH PORTOROŽ

OB SREDAH ZVEČER V PORTOROŠKIH TERMAH KOREKTIVNO - REKREACIJSKA GIMNASTIKA

Delo v portoroških Termah poteka sicer na vseh oddelkih ves dan, vendar pa je sredin večer namenjen KOREKTIVNO-REKREACIJSKI GIMNASTIKI, predvsem za domačine in delavce Hotelov Palace. Modern način življenja nam ne dovoljuje, da bi se kaj bolj ukvarjali s seboj, še več - prisilna drža na delovnem mestu in doma nas z leti potisne v mučne tope bolečine v vratu, hrbtu ali križu.

Tudi sedeči poklici prinašajo prikrajšavo mišic, ki so pomembne za obnavljanje ravnotežja v lumbosakralnem delu hrbtenice. Naj zaključimo še s poklicem gostinca in gospodinje, ki dnevno opravita kilometre in kilometre dolgo pot. Občutek težkih nog, pekočih stopal in oteklih gležnjev jim govori, da bi bil čas, da napravijo tudi kaj za svoje zdravje. Če že nimate časa, da bi napravili temeljito terapijo v našem medicinskem rehabilitacijskem centru pa pridite v sredo ob 19. uri v Telovadnico Term, kjer bomo pod vodstvom fizioterapevta in v prijetni družbi, poskrbeli za duševno in fizično zdravje. Informacije dobite na recepciji Term. V Termah velja princip: vzemi pet storitev, šesto dobiš brezplačno.

Ura in pol sprostitve

V portoroških termah nadaljujejo z relaksacijskimi programi Do In, ki so jih vključili v ponudbo storitev pred nedavnim. Sprostitveni program vodi Duša Tomšič, shiatsu terapevtka. Namenjen je zaključnim družbam glede na njihove potrebe oziroma stresne situacije, zlasti pa menedžerjem. Preko Di In vaj - to je poljenja meridianov z energijo, samomasažo, vaj nidra joge ter preko avtogenega treninga in meditacije, poskušajo obiskovalci doseči popolno psihofizično relaksacijo, telesno in duševno sprostitve. Očitno je, da vaje vzhodnjaškega izvora pri nas dobivajo vse večji pomen in v portoroških termah so to tudi med prvimi vključili v program. Dr. Mirana Malc, direktorica Term, na je povedala, da je relaksacijski program namenjen tudi športnikom. Prvega so že nudili športni ekipi Veslaškega kluba Piran. Iz anket, ki jih ob koncu programa izpolnijo obiskovalci je razvidno, da so obiskovalci s takšno obliko ponudbe portoroških term zelo zadovoljni. Učinke programa bodo sproti analizirali. (FK)

DNEVNIK NEKDANJEGA OBČINSKEGA POSLANCA

(kronika nekega entuzijazma)

April, 1991

Ljudje, kakšen veličasten občutek! Sem v službi demokracije! Dobrohotna usoda mi je naklonila čast, da smem po volji volilcev govoriti in odločati v prid demokraciji! Le s čim sem si zaslužil to nepopisno čast? Hvala, gospe in gospodje volilci!

Maj 1991

Bilo je nekaj hrupa okrog izvolitve izvršnega sveta, ker kandidati niso bili pogodu kar dvema strankama. Joj, kako so nekateri ljudje malenkostni in nezaupljivi! Česa le se nam je bati? Saj če člani IS ne bodo dobro delali, lahko izvolimo druge! Saj smo vendar v demokraciji!

Maj, 1991

Z veliko odločnosti in vnmom smo se na prvi seji lotili reševanja problemov. Koliko tehtnih misli je bilo izrečenih! Kako čudovite ljudi spoznavam! Kako prekrasno znajo nizatati besede! Žal je bilo premalo časa, da bi šli skozi tega dnevi red, saj se je proti koncu seje nekaj poslancev opravičilo zaradi drugih nujnih opravkov. Ah, kako nesebično se razdajajo na vse strani za splošni blagor!

December, 1991

Spet smo bili nesklepčni, ker štirim gospodom ni ugajal odlok o obveznem čiščenju pasjih iztrebkov. Naj bo, saj smo končno v demokraciji! Če menijo, da stvar ni dobra, naj pač to odkrito povedo!

April, 1992

Seja je bila v začetku sklepčna, potem pa je gospod Tainta ugovarjal gospodu Temuintemu, pri čemer je omenil dve, tri stvarčice iz njegovega preteklega političnega udeleževanja. Gospodu Temuintemu to ni bilo pogodu, nakar so on in vsi člani njegove stranke sejo zapustili. Sledila je nesklepčnost. Škoda, pa tako važne stvari so bile na dnevnem redu! Toda - demokracija je demokracija! Vsak naj pove, kar misli!

December, 1992

No ja, lahko bi naredili kaj več skozi vse leto! Malo zaradi nesklepčnosti (saj veste, obstrukcija in druge take demokracijske zadeve), malo zaradi trdne prepričanosti nekaterih poslancev, je ostalo nerešenih kar precej problemov. No, pa drugo leto, saj smo končno šele na začetku demokracije!

December 1993

Groza, že tretje leto mandata je za nami, pa še nismo preimenovali vseh ulic! Zelenjadarja nam je sicer uspelo ustrahovati s primernim odlokom, da je nehal puščati svoj vozček sredi glavnega trga, ampak prometne zagate trga pa še zmeraj nismo ugnali! Imenovali smo tudi novega direktorja smetarjev, a smeti je še vedno povsod preveč. Ko se le ne bi poslanci toliko pričakali na vsaki seji! Toliko časa zgubimo s tem! @e res, da se pričakajo demokracično, pa vendar - konec koncev bi se tudi demokraciji tudi lahko večasih malo mudilo!

April, 1994

Zdaj mi je pa že zadosti teh zamerljivih, prepirljivih gobezdal! Saj ne rečem, ti prepirljivi in replike so povečini silno kratkočasni in zabavni, saj so gospe in gospodje poslanci sami razgledani, omikani ljudje, pa jim zatorej sočnih besed in duhovitih prispevkov zlepa ne zmanjka; ampak za take predstave so jim na voljo pivnice in domače štiri stene! S tako vnmom drug drugemu dokazujejo, kdo ima prav, da na koncu očitno pozabijo, zakaj sploh sedijo v sejni dvorani. Človek nehote dobi občutek, da se nekateri hodijo semkaj kratkočasit. Do danes mi niti v sanjah ni prišlo na misel, da je demokracija tudi to, da ena sama trmasta glava muči z nepotrebnimi razlagami štirideset drugih glav, ki so drugačnega prepričanja.

December, 1994

Ljudje, kakšen žalosten občutek! Konec poslanskega mandata! Imeli smo lepo priložnost narediti dosti več, pa smo le dosti časa izgubili z merjenjem moči v jezikanju in strankarskem nasprotovanju. Častna beseda, bil sem prepričan, da smo bolj razsoeden narod! Tolaži me misel, da se šele učimo demokracije in da, konec koncev, štiri leta v zgodovini nekega naroda ne pomenijo dosti (gledano s stališča srednješolcev, ki bodo leta 2495 čitali o nas v šolskih učbenikih). Učna doba se šele začenja in ker se na napakah bojda največ naučimo, našo občino nedvomno čaka blesteča prihodnost. Če bo torej novi občinski svet uspešen pri svojem delu, se za uspeh lahko zahvali nam oziroma našim napakam. Če bo nekateri od teh celo ponavljal (nesklepčnost, pričkanje), mu tega ne bomo smeli očitati, saj malo tradicije navsezadnje ni odveč. Škoda le, da imamo več tradicije na področju preprirov in afer kot na področju koristnih odločitev! Sicer pa - vse teče! (Po domače povedano: bo že kako!)

Col vento in pupa

ureja D. Paliaga

RIPARARE SUBITO IL PEZZO DI MURO CROLLATO LUNGO IL SENTIERO DI FIESSO,

Fiesso rimane un angolo quasi di paradiso, in gennaio e febbraio, poi quando cessa la bora e il tempo e' bello, sembra di respirare gia' i primi profumi della primavera. Le anatre del laghetto, i gabbiani, gli uccelli del bosco vicino, le famiglie che con i propri cuccioli, bimbi e cani, giocano spensierati sull' erba, fanno pensare ad una Pirano nuova e diversa.

Anche dal punto di vista della pulizia Fiesso si presenta un po' meglio che negli anni passati. Non ci sono piu', i mucchi di immondizie a marcire e a puzzare fino all' arrivo della nuova stagione turistica, e una raccolta ogni tanto di lattine vuote, di cassette rotte, di altri rifiuti che i visitatori della domenica e il mare gettano sulla spiaggia e sull' erba, contribuirebbe a mantenerne un ordine quasi accettabile. Rimangono pero' lo stato di degrado della collina di flysch e della riva che sostiene il sentiero che congiunge Fiesso a Pirano.

Esposta a nord, alla bora, alla pioggia di tanto in tanto un pezzo di flysch crolla e il mare scavando nella riva fragile provoca danni che se non vengono riparati subito rischiano di far franare parti intere di sentiero.

Così con l' ultima mareggiata si e' aperto un varco nella parte in muratura del sentiero. Probabilmente mezza mattina di lavoro e alcuni secchi di cemento basterebbero per riparare e rinforzare il muretto. Se la falda aspetterà mezzo anno e' probabile che i tre metri di muro danneggiato diventino quindici e che la spesa sia commisurata all' estensione. E tentare di seminare delle ginestre sulla parte di flysch che e' piu' nuda e che viene regolarmente lavata e corrosa dalle piogge e dal vento, potrebbe aiutare a salvare la collina?

Le radici delle ginestre potrebbero creare un sostegno valido al terreno, impedendone la rovina veloce e tra gli sterpi e l' erba gli uccelli e i gabbiani troverebbero un rifugio in piu'.

LETTERA APERTA ALL' ASSEMBLEA DELLA COMUNITA' DEGLI ITALIANI "GIUSEPPE TARTINI"

sigg. Amalia Petronio, Sandro Kravanja, Mario Argentin, Boris Bertoni, Lidia Bursich, Mario Lupieri, Vittorio Lusa, Ivano Musizza, Fulvia Zudich

Lunedì 19-XII-1994 un gruppo di soci ordinari, con diritto al voto, in rappresentanza dei firmatari di una petizione richiedente la convocazione di un dibattito pubblico, sono stati ricevuti dal vicepresidente della comunita' degli italiani di Pirano, sig. Sandro Kravanja a cui richiedevano la convocazione degli appartenenti alla minoranza nazionale viventi nel comune di Pirano per discutere sulla situazione attuale dell' Assemblea della Co-

munita' e dell' ingiusta campagna preelettorale alle elezioni comunali svolta contro la candidata signora Daniela Paliaga Jankovič. All' incontro con il sig. vicepresidente era stata concordata la data del 6 . I. 1995, ma ad oggi, 24. I. 95, il dibattito, per ragioni a noi sconosciute, non e' stato ancora convocato. Nello stesso incontro ed a una nostra richiesta il sig. Kravanja fra l' altro, ci ha riferito che neanche una rappresentanza dei richiedenti il pubblico dibattito non potrà partecipare alla seduta preliminare dell' Assemblea della Comunita', avendo la stessa gia' da tempo deciso di riunirsi in sedute chiuse, cos-

icche' non ci e' permesso di parteciparvi ed eventualmente chieder la facolta' di parola. I sottoscritti non sono a conoscenza se esista un regolamento di procedure ed in quali estremi casi l' assemblea si riunisce a porte chiuse, percio' poniamo ai membri dell' assemblea della comunita' degli Italiani di Pirano, sperando nella risposta, la domanda :l' Assemblea della nostra Comunita' e' uguale ad una loggia massonica segreta ?

Distinti saluti
Barrile Vincenzo Sveltini Arcangelo Antonio Trento Bartole Ferruccio Fonda Irma

BILINGUISMO , CULTURA E DIGNITA'

Pensiero : ricevo un invito, vedo una scritta, una comunicazione, guardo curiosa alla ricerca del testo in italiano. Leggo attentamente per vedere qual e' il livello di lingua usato. E' diventata oramai un' abitudine. Forse questa volta ci siamo , mi dico, l' italiano e' buono e corretto,... no e' una traduzione alla lettera, con il vocabolario, infarcito di errori di grammatica e di stampa. Domanda :scrivere correttamente vuol forse dire anche rispettare la sensibilita' e la cultura di chi legge ? al di la' della lingua in questione ? Una giornata della cultura slovena , celebrata sotto il patrocinio del nostro Comune deve tenere conto di questo fattore ? Non so darmi una risposta che pacifichi l' apprezzamento per la volonta' , mal riuscita, forse per puro caso, di fare e di rispettare il "bilinguismo" e l' italiano usato sugli inviti , e il profondo sentimento di umiliazione che una volta di piu' mi invade.

VERGOGNA

Davanti al negozio super market del Domio (TS) un negro, il solito negro, con il suo banchetto di accendini e cianfrusaglie. Guarda entrare i clienti frettolosi, li guarda uscire con i carrelli pieni, stracolmi. Esco in fretta, ho preso le solite cose : detersivo, carta igienica, pomodoro, origano, mozzarella (vera)... "Signora, compra.. per mangiare ! Sono rimasta con cinquemila lire, gliele do, con un senso di vergogna. E fino alla macchina mi rimane addosso questa vergogna. Gli ho dato 350 talleri. Cosa mangia con 350 talleri ? Gli ho fatto la carita' , a questo negro vigoroso che avrebbe potuto rimanere a casa sua , presso la famiglia, a lavorare e a mangiare del proprio lavoro, senza l' umiliazione della carita'. Mi vergogno.

" Come mai signora la sua bella Galleria e' chiusa ? "A Pirano, ...vuole scherzare, non si puo' fare niente, e' diventato il ghetto dei Bosanci ! Mi vergogno di non aver reagito difronte a questo razzismo di cui e' nutrito il nostro quotidiano, nemmeno io sono slovena, e non mi e' mai sembrata una colpa. Mi vergogno per le parole pronunciate con tanta leggerezza , per l' egoismo che vuole scusare ben altre scelte !

IL 29 GENNAIO CI HA LASCIATO L' AMICO, IL COMPAGNO, L' ALLIEVO ALEŠ DAMIJANI

"Leggiera e luminosa la vita e' passata come una rosa subito dispogliata" (B. Marin)

I compagni di scuola , i docenti e i dipendenti del GINNASIO A. SEMA di PIRANO

Caro Aleš, ti ricordi abbiamo iniziato un cammino , e insieme dovevamo arrivare al traguardo. Purtroppo un detsino a noi oscuro ce l' ha impedito per sempre. I nostri occhi sono pieni di lacrime, ma nello stesso tempo nei nostri cuori riaffiorano meravigliosi ricordi dei bei tempi passati insieme.

Ti vediamo ancora li' seduto nel terzo banco a ridere e scherzare con noi. Ora quel posto e' vuoto e il vuoto e' presente in noi. Non poche volte Hai rallegrato con le tue frasi spiritose I nostri volti e riempito I nostri cuori di gioia, lasciandoci così ricordi che nessuno potrà mai cancellare. Sei stato un amico sincero, un compafno di banco sempre pronto ad aiutare chi ne aveva bisogno.

Quanti bei momenti abbiamo passato insieme : pensa alle feste in riva al mare, quando tutti intorno al fuoco cantavamo stonati come dille campane: Ai mitici esperimenti fatti in laboratorio di chimica, alle partite di calcio fatte con I ragazzi, alla tua mitica merenda accompagnata dalle Slovenske Novice.

Vedi, dopo tutto questo e' impossibile dimenticarti. La tua scomparsa ci ha fatto riflettere su molte cose, sui veri valori della vita. Con la tua forza interiore e con la tua voglia di vivere ci hai fatto capire quanto sia importante la vita. In questo momento siamo vicini ai tuoi cari e speriamo che prendano esempio dal coraggio che tu hai dimostrato nel superare I duri colpi che la vita di ha inflitto.

AVRAI SEMPRE UN POSTO NEI NOSTRI CUORI TI VOGLIAMO BENE LA TUA IV CLASSE

Sunčica, Erica, Slaven, Erica, Branko, Mladen, Andrej, Mitja, Aljoša, Daniel, Tina, Matej, Žanet, Jasmina.

Gli asparagi selvatici

I pesci sono buoni, ma gli asparagi ancor di piu', si trovan spesso nei burroni, ed io li raccolgo laggiu'. Nei cespugli ce ne sono tanti, allora io uso i guanti. Mi piacciono con la frittata e tutta la famiglia fa una bella scorpacciata.

Michele e Sebastian Scuola elementare Vincenzo De Castro Pirano

El vecio olivo parla

Sto povero corpo mio pien de rughe el xe, con buchi e sciopadure trascurado me sforzo de star in pie'. Finche' rendevo torno de mi I zapava, ludame I me dava le rame I me curava. Quando olivi tanti ghe davo tuti contenti I colseva, I me lodava e rideva quanto bon oio gavaremo I diseva. Adesso che son inveci', cosa go pensa' ? Che l' mio povero tronco no vegnera' dimentica', un bel fio ghe laso in redita', così' torno de mi ancora I zapara' e tanti bei olivi I colesera'. Maria Palacovich

BEG PRED RESNICO

ŠOLSKI PSIHOLGI O NASILJU IN DRUGIH DEVIACIJAH MED MLADIMI

Srednja pomorska šola Portorož
Dipl. psiholog Sergej Pirjevec o nasilju med mladimi in problemih nezdrave vedenjske klime.

Nasilje je prisotno v vsej zgodovini človeštva, vendar pa v sedanjem času te pojave bolj prepoznavamo, predvsem pa smo bolj informirani in občutljivi za nasilniško vedenje mladih, ki se pojavlja vse bolj pogosto in je nerazumljivo za čas, v katerem so temeljne vrednote sporazumevanja in nedotakljivost osebnosti. Na naši šoli se zavedamo destruktivnosti nasilniškega vedenja mladih in je šola zato že pred dvema leti ustanovila Odbor za preprečevanje zasvojenosti in neprimerne vedenja. Menim, da je prvenstvena naloga družbe pri zaznavanju teh problemov prav ustanavljanje teles, recimo jim odbori, ki na vseh ravneh družbenega delovanja, (tako na občinskem, društvenem, interesnem nivoju in na nivoju podjetij), obravnavajo problematiko in jo poskušajo v lastnem okviru čim uspešneje rešiti. Prvenstvena vloga šole pri odpravljanju nasilja je predvsem preventiva, s tem, da sama ne povzroči takšnega vedenja. Dijaki morajo priti v takšno šolo, kjer vladajo humani in delovni odnosi med njimi in profesorji; kjer so sodelujoči odnosi med profesorji kolegialni, med dijaki prijateljski. O samem pomenu nasilnega vedenja so dijaki seznanjeni v primerih, ki jih pokrivajo obvezne izbirne vsebine, v četrtih letnikih pri predmetu psihologija. Starše seznanjamo s tem problemom na roditeljskih sestankih. Prav o tem problemu večkrat razpravljamo.

Menimo, da so tista divjaštva, ki so bila značilna za pomorščake v preteklem času in zaradi katerih je bila šola na slabem glasu, vedno manj prisotna. Opažamo več nastopaškega vedenja, ki je bolj navzven razpoznavno, a ni zločesto in je precej tipično za vse šole, kjer je pretežno moška populacija. Vire nasilnega vedenja med mladimi moramo iskati v agresivnem vedenju, katerega namen je **ŠKODOVATI DRUGEMU ALI SEBI.**

O škodljivi agresivnosti govorimo tedaj, ko se nepadalna dejanja posameznika razlikujejo od socialnih norm, ki veljajo za okolje, v katerem mladi živijo. Neškodljivi napadalnosti pravimo tudi energija, ki je še kako potrebna za premagovanje vsakodnevnih ovir. Tako se mora dijak znati premagovati, znati samemu sebi ukazati, da mora določeno obveznost

narediti, da se mora na pr. učiti snovi, ki mu včasih niso posebno všeč, da mora opraviti vsakodnevno dolžnost itd., čeprav ga privlačijo bolj prijetne stvari. Zdrava energičnost se kaže v tem, da si dijak upa konstruktivno razpravljati, da se pretirano ne boji vsakega, da se zavzema za svoje interese, da se ne umakne pred vsakodnevnimi dolžnostmi, da ne uide pred odgovornostjo.

BLAŽJE agresivno vedenje je lahko, kot je omenjeno, usmerjeno v druge ljudi, ali k lastni osebnosti - k sebi. Pri usmerjenosti k sebi se to kaže kot občutek krivde in pretirane samokritičnosti, v depresivnosti ali telesnih težavah, katerih vzroki so psihične stiske in napetosti, nekritična poslušnost do avtoritete ali skupine vrstnikov. . .

Pogosta oblika blažje agresivnosti, ki se kaže **PROTI DRUGIM** osebam, je besedna agresivnost, neslane šale, zafrkavanja, poniževanja, nastopaštvo, nasprotovanje avtoritetam, pasivnost, počasnost pri izpolnjevanju nalog in podobno.

Napadalnost proti sebi.

Tudi stopnjevana agresivnost, z družbenega vidika težja in bolj zaznavna oblika napadalnosti, je usmerjena **V DRUGE IN K SEBI.** Napadalnost proti sebi (avtoagresivnost) se kaže v težjih oblikah depresivnosti, duševne praznine in nemoči, ki jo dijaki zapolnjujejo večinoma z begom v omamna stanja, s pretiranim uživanjem alkoholnih pijač, z brezciljnim potepanjem in vse pogostejšim poseganjem po snoveh, ki spreminjajo osebnostna stanja in izrazito zastrašujoče vplivajo na optimizem. V takšni obliki vpliva samoagresivnost na razmišljanje in samomorilne poskuse, ki se včasih tudi žal uresničijo.

Navzven usmerjena agresivnost

Navzven usmerjena težja agresivnost je družbeno najbolj opazna. Kaže se v izrazito sovražnem razpoloženju do kakršnekoli avtoritete, pretirani sumničavosti in nezaupanju, pretirani razdražljivosti, ko sledijo malenkostnim nesporazumom nerazumno škodljive posledice, kot so fizični obračuni s telesnimi poškodbami. Kaže se v nesposobnosti prilagajanja premalo delujoči skupini, v iskanju stikov s "subkulturo", to je s skupinami, ki sorodno razmišljajo in se izogibajo običajnim, družbeno sprejemljivim oblikam vedenja. Te skupine se pogosto ukvarjajo z dejavnostmi, ki so včasih na skrajni meji zakonitih norm. Izrazito agresivni so, maščevalni in svojo maščevalnost ter na-

padalnost tudi uresničijo s poškodbami na stvareh in ljudeh.

Alkohol in droge pomemben krivec

Neizpodbitno je, da vse smeri in vrste napadalnosti pospešijo in stopnjujejo razna sredstva, kot so alkohol in nekatere droge, ki so mlademu človeku večinoma dostopne. Čas, v katerem živimo, je za posameznika in družino zelo zahteven. Vlada nezaposlenost, med posamezniki se večajo socialne razlike, večajo se delovne in šolske obveznosti, komunikacija med ljudmi slabi, ali je celo odsotna. Dirka za uspehom je odvrnila ljudi od temeljnih moralnih vrednot oziroma je človeške vrednote spremenila.

Tudi **VZORCI DOMAČE VZGOJE**, ki najbolj vpliva na razvoj človekove osebnosti in s tem neposredno na vedenje otrok, so se spremenili. Vlada nestrpnost, prezahtevnost ali prevelika popustljivost. Pretrda in preveč popustljiva vzgoja povzročita pri mladih agresivne tendence. Te tendence se podkrepijo še z nasiljem, ki ga srečamo v našem vsakdanjiku: poročanje o nasilju v medijih, nasilje v filmih, nasilniški stripi, pesmi o nasilju, vojna vihra v naši bližini, nasilni odnosi v družini, ko gre za nasilje staršev do otrok in otrok do staršev, nasilni odnosi med soljudmi. . . Nasilje spodbuja nasilje. Posledica takšne manj ugodne družinske in družbene situacije je lahko mladostnikova čustvena in socialna nezrelost, slaba motivacija za doseganje šolskih ciljev, pomanjkanje delovnih sposobnosti in navad, težje sprejemanje meril in pravil družbe, kar se pri mlademu človeku izraža kot slabši šolski uspeh, neopravičeno izostajanje od pouka, nezainteresiranost za vključevanje v interesne dejavnosti, slabo sodelovanje s starši, izmikanje domu, vključevanje v neprimerno družbo, nasilniško vedenje in celo beg v omano. Vzgoja k nenasilju, z reševanjem problemov na konstruktiven način, z dogovarjanjem, popuščanjem, delom, športom in drugimi dejavnostmi je cilj, ki ga poskušamo vsi, starši, šola in drugi dejavniki, ki se srečujemo s tem problemom, vsakodnevno reševati.

Sergej Pirjevec dipl. psih.

Šolski psiholog Srednja pomorska šola Portorož

IZKUŠNJE NA OSNOVNI ŠOLI A. UKMARJA V KOPRU

Zelo pomembna je komunikacija v družini

Na osnovni šoli se ne smemo govoriti o pojavih kriminala med učenci, saj le-ti še niso za svoja dejanja kazensko odgovorni in ni prav, da otroka stigmatiziramo (ožigosamo), opozorimo pa lahko na določena asocialna ravnanja. Iz iskušenj, ki jih imamo na šoli z učenci, pri katerih so prisotni pojavi manj prilagojenega vedenja, lahko v nekaterih primerih (na žalost) predvidimo, da bodo zašli na življensko stranpot, morda celo v kriminal. Ta predvidevanja nam potrdijo zahtevki sodišč, ki od šole zahtevajo naj za mladoletnika, ki je storil kazensko dejanje, napišemo kakšen je bil, ko je še pri nas obiskoval šolo, ali smo pri njemu zaznali disciplinske težave, kakšen je bil njegov odnos do sošolcev, učiteljev, kakšen učni uspeh je dosegal. . .

Po strukturi so to večinoma učenci, ki izhajajo iz neurejenih družinskih razmer, (alkoholizem, nasilje, stalni nesporazumi) iz družin z zelo avtoritativnim ali vse odpuščajočim (brezbrzižnim) stilom. Velikokrat se v njih čuti odsotnost očeta v vzgojnem pristopu ali velika razhajanja med staršema v zahtevah in pričakovanjih do otroka.

Družina je za otroka prva šola

Starši so s svojim zelo spremenljivim razpoloženjem nestalni, nestvarni in nezanesljivi ali pretirano zaščitniški. Običajno imajo ti otroci že v otroških letih negativne življenske izkušnje, često so čustveno podhranjeni, niso ljubljani in sprejeti taki kot so, zato se ne počutijo varne. Le sprejet in ljubljen otrok se ob svojih starših počuti varnega in zaupa vase. Tudi pretirano varovani otroci niso ustrezno pripravljani na življenje, za osamosvojitve.

Družina je za otroka prva šola za življenje in delo, je svet v malem. V njej pridobi prve predstave o tem, kako se ljudje vedemo drug do drugega, kako čutimo in čustvujemo z drugimi ljudmi. Otrok se uči s posnemanjem, z enačenjem z osebami s katerimi živi. Zelo pomembna je komunikacija v družini, vsak otrok potrebuje vsak dan nekaj čisto osebne pozornosti. Razgovor med njim in starši naj ne bo samo o otrokovi uspešnosti v šoli.

V anonimni anketi, ki smo jo ob letu družine izvedli pri osnovnošolcih (od 5. do 8. razreda) v občini Koper, smo dobili vpogled v odnos otrok - starši, kot ga doživljajo otroci, njihove želje in pričakovanja v zvezi z družinskim življenjem. Otroci si želijo, da bi bili več skupaj s starši, da bi se več z njimi pogovar-

jali, imeli več denarja in da bi bil oče več doma.

Druga šola za življenje je osnovna šola

Če so učenci v šoli uspešni in so starši z njimi zadovoljni, je manjša verjetnost, da bo prišlo do vedenjskih težav. Vendar si učenci, ki imajo učne težave (zaradi različnih vzrokov) in doživljajo pogoste neuspehe, v starših pa ne najdejo razumevanja in pomoči ter nimajo možnosti, da bi se pozitivno uveljavili v neki interesni dejavnosti ali hobiju, ustvarijo negativno samopodobo. Iščejo si družbo vrstnikov ali starejših, kjer bodo nekaj pomenili in bili sprejeti, pa čeprav je taka družba lahko negativno usmerjena. V osnovni šoli opažamo pojave manj prilagojenega vedenja pri 12 in 13 letnikih, v 6. oz. 7. razredu. Učna zahtevnost se stopnjuje, ti učenci so učno neuspešni, običajno niso vključeni v nobeno interesno dejavnost, kjer bi se lahko pozitivno potrjevali. Svoje doprinesejo še pubertetniške težave. V tem obdobju pride do hitrega spolnega dozorevanja, otroci radi nekritično posnemajo subkulturo mladih v oblačenju, obnašanju, izrabi prostega časa. Pri tem so naivni, neobgleni in podvrženi zapeljevanju na stran poti. Vpliv družine in šole začne upadati. Oblike neprilagojenega vedenja, ki jih opažamo na šoli pri nekaterih učencih so: Neopravičeno izostajanje od pouka ("špricanje"), motenje pouka, neprimeren odnos do učiteljev in ostalih delavcev na šoli, manjše kraje (obutev, razni zanimivi predmeti: npr. ure, denar), izsiljevanja (od denarja, predmetov, do nedovoljenih dejanj), uničevanje šolskega inventarja (klopi, stikal, obnašanje do vrstnikov oz. mlajših otrok, zgodnje kajenje v bližini šole ali celo v šolskih prostorih. Zunaj šole smo opazili tudi vdihavanje lepila.

Kako oblažiti te pojave oziroma preventivno delovati, da bi jih bilo čim manj?

V šoli sodelujemo s starši in zunanji strokovnimi službami (Centrom za socialno delo Koper, Svetovalnim centrom za otroke, mladostnike in starše, Psihohigienskim dispanzerjem v Luciji, Policijo v Kopru, šolsko ambulanto). Rešitve iščemo tudi znotraj šole (individualiziran pouk, interesne dejavnosti, svetovalno delo. . .), vendar v nekaterih primerih ostajamo nemočni. Na primer pri učencih, ki so trpinčeni v družini (fizično ali psihično). Psihično trpinčenje je morda malo manj opazno, a nič manj boleče. Šolski neuspehi prizadenejo otroka, njegovo samopodobo. Marsikateri otrok je doma še dodatno zmerjan, zasmevan, kaznovan ali prikrajšan pri interesnih dejavnostih ali prostem času. Veliko bi morali še narediti, da bi ublažili porast nasilniškega vedenja.

Na primer z brezplačnimi dejavnostmi, da bi lahko

mladi pozitivno izkoristili prosti čas, osveščanjem javnosti ob pojavu nasilja v družini, SOS telefoni za otroke, mladostnike in ostale ogrožene; imeli naj bi prostor oz. ustanovo kamor bi se lahko zatekli pred trpinčenjem.

Šolska svetovalna služba

Dorica Trgo,
dipl. psiholog

Na osnovni šoli Lucija razvijamo individualno učno in vgojno delo. Določenemu številu osnovnošolskih učencev, ki potrebujejo v času šolanja dodatno individualno strokovno pomoč je treba pravočasno pomagati. Težave teh učencev so različne in se lahko odražajo na storilnostnem ali osebnostnem področju.

Storilnostne težave - težave učinkovitosti se kažejo predvsem pri začetnem branju in pisanju, okoreli in nezanesljivi pisavi, pri razumevanju številčnih pojmov, težave pri pomnjenju, pri koncentraciji in usmerjanju pozornosti, upočasnjeni umski aktivnosti učenca, slabšem obvladovanju notranjih, motoričnih impulzov itd.

Osebnostne težave prepoznavamo v slabši čustveni zrelosti (preobčutljivost, razdražljivost, plašnost, strah, spremenljivost in nepredvidljivost razpoloženja), slabši socialni zrelosti (pomanjkanje samozavesti, težave pri vključevanju v razredno sredino, nestrpnost do učitelja in do sošolcev, neustrezna reakcija na neuspeh in grajo, nesproščeno komuniciranje z učiteljem in sošolci, težave v učenju družbenih pravil in norm).

Vzroki naštetih odzivnih težav so notranji in jih povzročajo posebnosti v nevrofiziološkem dozorevanju centralnega živčnega sistema. Psihodiagnostično ugotavljamo upočasnjeno možgansko dozorevanje, kar povzroča neenakomerno razvitost posameznih umskih sposobnosti in neskladno možgansko delovanje. Tak otrok je neučinkovit, neorganiziran v šolskem in domačem delu, predvsem pa nezadovoljen sam s seboj.

Takšna skupina učencev potrebuje, ob še tako dobrem učitelju, intenzivno strokovno pomoč, ki mora biti pravočasna in za otroka ustrežna. Tudi starši teh otrok sodelujejo v premagovanju otrokove in družinske stiske. Osnovna šola Lucija je za realizacijo tako zastavljenih individualnih in skupinskih učnih vzgojnih oblik dela organizirala sodelovanje strokovnjakov zunanjih služb, ki s svojimi dejavnostmi dopolnjujejo učno vzgojno delo šole. Šolska svetovalna služba bo v letošnjem šolskem letu pričela z ODPRTIMI SVETOVALNIMI URAMI za starše, da bi povezano s skupnimi močmi, lažje uresničevali učno vzgojne smotre oziroma, da bi se naši šolarji čim bolj kakovostno šolali.

Marta Beseničar

DOM VODNIH ŠPORTOV POSTAJA RESNIČNOST

So znaki, da več desetletij stare sanje o izgradnji doma vodnih športov v piranski občini, niso več le pobožna želja. Z mrtve točke so zadevo premaknili člani marljivega strokovnega odbora pri Športni zvezi Piran. Milan Morgan, predsednik odbora, sicer trener jadrancev v ŠD Piran, športni delavec ter sploh zapriseženi športnik, je povedal, da jim je nedavno uspelo spraviti za isto mizo mnoge odgovorne ljudi v občini, z županom na čelu, in vsi so zamislili o izgradnji doma vodnih športov podprli. Pa ne le to, večina se je izrekla že tudi za lokacijo pri Bernardinu, ki je v igri sicer vsaj dve desetletji (menda so bili pred 20 leti načrti za dom že izrisani).

Po zadnjih vesteh je podjetje Hoteli Bernardin zemljišče za namensko gradnjo doma vodnih športov že odstopilo. To naj bi po Morganovem mnenju pomenilo zlasti konec številnih zakulisnih igravic okrog lastnjenja dragocenega zemljišča, saj bo posledaj moralo prav vse

potekati "na mizi" in ne več pod njo. Tako se bo lažje posvetiti vsebini. Čeprav, kot se boji Morgan, že spet z lepimi napakami, da zaradi pomanjkanja denarja ne bi zgradili idealnega objekta. V primeru izgradnje naj bi na

vsak način na svoje prišli jadranci, veslači, potapljači, športni ribiči in modelarji, v zraku pa visijo plavalci in vaterpolisti, saj izgradnjo olimpijskega bazena (ki bi bil edini zanimiv) preprosto nima kdo financirati. Tudi o ceni projekta je za zdaj še prehitro govoriti, saj sta v "bobnu" dve enakovredni možnosti: zgraditi dom v obliki hangarja ali do najmanjših podrobnosti opremljenega objekta, ki bi bil v celoti tržno naravnano?

Področje, kjer danes domuje Veslaški klub Piran in nekaj delavnic je na pogled najgrša točka v Portorožu. Vse prav ključ po rušenju in izgradnjo željenega doma vodnih športov bi bila brez dvoma prava rešitev.

Pojavili so se prvi predlogi, kako urediti

ŠPORTNI RIBIČI NA SVOJEM

Zveza za športni ribolov na morju Slovenije je od decembra tudi uradno samostojna organizacija. Postopek združevanja s Potapljaško zvezo Slovenije, v kateri so delovali kot odbor, se je začel že lanskega aprila, kot rečeno pa so blagoslov ministrstva za notranje zadeve dobili šele zdaj. Vojko Viskič, član tekmovalne komisije nove zveze, je povedal, da ločitvi ni botroval kak spor, temveč spoznanje, da sta dejavnosti dovolj različni, da jo ubereta vsaka po svoje.

V številnih odborih nove zveze imajo pomembno mesto piranski ribički delavci. Za predsednika je bil izvoljen Bojan Loboda, v izvršnem odboru pa najdemo še Jerneja Zeliča in Marka Simija. Ugled, ki ga imajo mnogi naši funkcionarji v tujini je botroval temu, da je tudi včlanjevanje naše zveze v mednarodne ribiške organizacije teklo kot po maslu.

Sprejeti so bili v dve najvidnejši svetovni organizaciji, CIPS in FIPS-M.

V organizacijskem smislu so dejavni tudi doma, saj so že zaprosili za včlanitev v Olimpijski komite Slovenije. Zveza sicer združuje 600 članov (od tega 100 mladih) iz sedmih klubov. Zanimivo je, da sta v Piranu kar dva (RPD Piran in RD Oradela), tako da o priljubljenosti tega športa v naši občini ni vredno izgubljati besed.

Viskič je spregovoril o načrtih v bližnji prihodnosti. Pravkar tečejo priprave na letno skupščino. Bolj jih skrbi, kje najti sponzorje, ki bi omogočili državnim reprezentancam potovanje na različna SP. Slovenci se nameravajo letos udeležiti treh SP v različnih kategorijah, in sicer dva v članski in enega v mladinski konkurenci.

Andrej Žnidarčič

ODLIČNA PREDSTAVA PIRANSKIH ROKOMETAŠIC

Le malo je manjkalo, pa bi v soboto zvečer v lucijski športni dvorani pokleknila Krim Electa, vodilno moštvo Slovenske ženske rokometne lige. Pred tekmo bi Pirančanke za rezultat 19:24 najbrž z veseljem podpisale, toda tok tekme je ubral povsem drugo pot. Pirančanke so še deset minut pred koncem vodile 18:16, tedaj pa so jim pošle moči, kar so izkušene ljubljankanke s pridom izkoristile. V lucijski dvorani je bilo v pričakovanju visokega poraza domačih rokometnašic gledalcev precej manj kot običajno. Morda bi v kriznih trenutkih Pirančank, odločila prav bučna pomoč s tribun. Pirančanke so dokazale, da so na poti v vrh slovenskega ženskega rokometna.

območje. Pokrite površine naj bi se raztezale na 1000 kvadratnih metrih, urejena zemljišča pod vedrim nebom pa na dodatnih 3000 kvadratnih metrih. Po Morganovi zamisli, bi piko na i postavili z izgradnjo manjšega mandrača v tem izjemno zavetnem zalivčku.

Kdaj naj bi projekt udejanili? Morgan je optimist (ne po naključju vadi mlade jadrance v razredu "optimist"). Po njegovem bi lahko ob pravi volji poklicanih novo poslopje nastalo že leta 1997. V teh željah se mu najbrž pridružujejo vsi pravi športniki v občini.

Milan Morgan se s trenerskim delom ukvarja poklicno in je tako videl doberšen del Evrope. Dejal je, da je Piranski zaliv pravi zaklad za jadrni šport in bi ga morali po tej plati bolje izrabiti. V preteklosti velikih jadrnih regat v zavetnem zalivu sicer ni manjkalo, vendar tega ni nikoli preveč. Tako je napovedal, da bo jadrna sekcija pri D Piran vložila kandidaturo za EP leta 1997 v razredu Evropa.

Andrej Žnidarčič

KEGLJIŠČE ODPRTO APRILA ?

Odkar so zaprli lucijsko kegljišče, se ljubitelji kegljanja najdejo, kot vedo in znajo. Zaprtje je bilo zlasti hud udarec za vse, ki se s tem zahtevnim športom ukvarjajo organizirano. V piranski občini so to predvsem nekatere sindikalne organizacije in kajpada člani lani ustanovljenega KK Portorož. Predsednik slednjega Simon Gregorc nam je povedal, da vadijo zdaj v koprskem gasilskem domu. Potožil je, da so lucijsko kegljišče zaprli že avgusta in sicer z obljubo, da ga bodo prenovili. Vendar je vse še nedotaknjeno. KK Portorož je član obalno-notranjske lige, vendar po moči zagotovo sodi vsaj v tretjo slovensko ligo. Še zlasti zato, ker se je, potem, ko se je pred poletjem huje poškodoval v prometni nesreči, na steze spet vrnil eden najboljših kegljačev na obali - Drago Sukič.

UTRIPOV ŠPORTNIK MESECA

Da bi popestrili športno stran in v isti sapi motivirali športnike v naši občini, uvajamo rubriko "Utripov športnik meseca". Kot pove ime, bomo v rubriki v nekaj stvkih predstavili športnika (športnico, ekipo), ki je v preteklem mesecu zabeležil najzanimivejši športni dosežek. Kakšnih posebnih kriterijev za izbiro ne mislimo določati, tričlanski odbor (tokrat so bili v njem Zoran Debenjak, Franc Krajnc in Andrej Žnidarčič, v bodoče se naj bi sestava menjala) naj bi ravnal po občutku, kot se temu reče. Poudariti je treba, da naziv "Utripov športnik meseca" tudi nekaj prinaša. Za konec leta pripravljamo (bržčas v sodelovanju s poklicnimi ustanovami) akcijo "Piranski športnik leta", v kateri naj bi najboljše športnike in ekipe v naši (športno zelo razvejani) občini izbrali bralci; športnikom meseca, ki jih bomo pred začetkom akcije še enkrat na kratko predstavili, bo v boju za naziv najboljšega gotovo nekoliko lažje.

ORAŽMOVA ŠPORTNICA JANUARJA

Utripova športnica za mesec januar je 22-letna portoroška strelka **RENATA ORAŽEM**. V češkem Plznu je na vsakoletnem tekmovanju olimpijskih upov v disciplini z zračno puško med 45 strelkami z vsega sveta zasedla imenitno 3. mesto. V osnovnem delu je bila s 389 krogi šesta, zablestela je v finalu, ko je bila s 102,95 kroga daleč najboljša, vse pa je zadostovalo za skupno tretje mesto. Renati se očitno poznajo vse boljše razmere za vadbo. Od nedavnega v prostorih SD Portorož v poslopju OŠ Ciril Kosmač v Piranu trenira na elektronsko tarčo. Naprava je neprecenljivega pomena za napredovanje strelca, hkrati pa tudi draga, tako da si jo lahko privoščijo res samo najboljši.

NA KRATKO

PAR JERETIČ-PAVLJIA SPET BLESTEL

V Kamniku je bil od 6. do 8. januarja zaključni del državnega prvenstva v bridžu, ki se ga je udeležilo 12 parov z vseh koncev Slovenije. Nova državna prvaka sta postala zasluženo člana ljubljanskega Tivolija Senk in Strgar, imenitno tretje mesto pa je pripadlo Pirančanoma Marjanu Jeretiču in Marjanu Pavliji. Z odlično uvrstitvijo sta piranska bridžista priborila primorski regiji dodatno mesto na finalnem turnirju prihodnje leto. Bridž klub Portorož, ki ima nove prostore v Kajuhovi 10 v Piranu, prireja od 7. februarja tečaje iz igre. Ti potekajo vsak torek od 18. do 21. ure v klubskih prostorih in so za mladino brezplačni. Podrobnejše informacije dobite po telefonu 76-935 (Marjan Jeretič).

PRILožNOST ZA LJUBITELJE STRELSTVA

Potem, ko so se dodobra umestili v novih prostorih v poslopju osnovne šole Ciril Kosmač v Piranu, vodstvo ene najuspešnejših primorskih ekip, Strelskega društva Portorož, kuje nove načrte. Kje in kako začeti, če ne prav z mladimi, je njihovo vodilo, in v tem duhu prirejajo strelski tečaj, ki se bo začel 1. marca ob 13. uri. Vpisnina je 3000 tolarjev, poleg osnovnošolske mladine pa so k vpisu vabljeni vsi, ki jih strelstvo privlači. Več informacij boste izvedeli od predsednika Zorana Oražma na mestu samem.

PREGARAC PRIMORSKI KADETSKI PRVAK V ŠAHU

Valter Pregarac, 15-letni član ŠD Piran, sicer dijak Srednje pomorske šole, je v nedeljo, 12. februarja, še enkrat potrdil veliko nadarjenost. V konkurenci desetih najboljših mladih primorskih šahistov (14-16 let) je osvojil prvo mesto in dokazal, da številne odlične uvrstitve na članskih turnirjih v zadnjem času niso naključne. Na turnirju je v 9 krogih bergerjevega sistema sedemkrat zmagal, zlahka pa je remiziral z Vargo in Lončarjem, drugo in tretje uvrščenima na prvenstvu, kar je bilo dovolj za pomembno zmago. Pregarac se je s tem uvrstil na državno prvenstvo kadetov, ki bo od 18. do 24. februarja v Kranju.

V LUCIJI ODLIČNI NOGOMETAŠI IN KOŠARKARJI

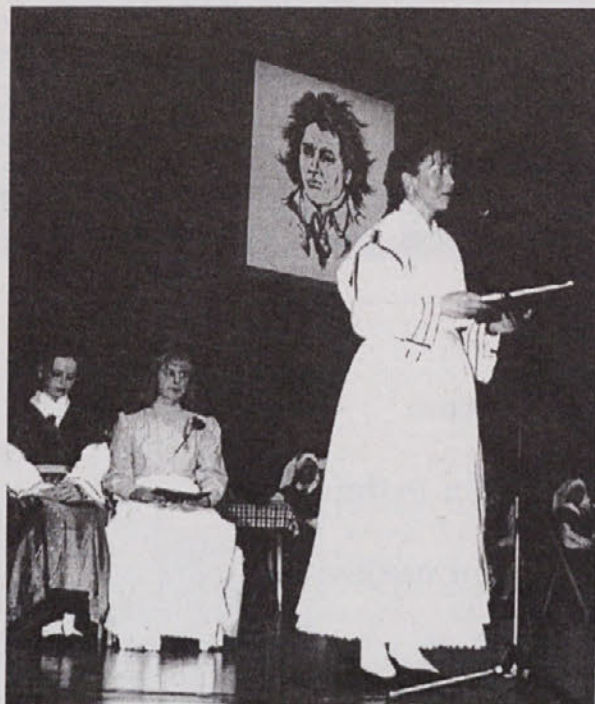
Osnovna šola Lucija je organizirala občinsko prvenstvo v malem nogometu, ki so se ga udeležile reprezentance osnovnih šol iz Pirana, Lucije in Sečovelj. Prvo mesto in z njimi "vstopnico" na območno prvenstvo je zasluženo osvojila OŠ Lucija, ki je v svojih vrstah imela tudi najboljšega strelca Sebastijana Stolčiča. Izidi: Sečovelje:Piran 1:5, Lucija:Piran 6:0, Lucija:Sečovelje 10:3. Vrstni red: 1. Lucija 4, 2. Piran 2, 3. Sečovelje 0 točk. Za naslov najboljšega v občini so se pomerili tudi mladi košarkarji. Ekipe OŠ Lucija in OŠ Piran sta se v kategoriji starejših dečkov med seboj pomerili trikrat in vsakič so bili precej boljši Lucijčani. Posamezni rezultati: Lucija-Piran: 53:41, 53:42 in 95:74. Tudi mladi lucijski košarkarji so se z zmago uvrstili na območno prvenstvo.

Lep kulturni večer v Avditoriju

V soboto zvečer (11.2.) so v portoroškem Avditoriju pripravili lep in sproščen kulturni večer. S pesmimi in plesi slovenskih vasi ter recitali, so skupaj s številnimi obiskovalci počastili slovenski kulturni praznik. Celovečerni nastop je pripravilo Kulturno društvo Sloga Nova vas - Padna, Sv. Peter. Nastopili so pevska skupina Šavrinke, folklorna skupina Sloga, moški pevski zbor Pergula, prvič pa so tudi zaplesali otroci iz Nove vasi - Padna Sv. Peter. V goste so povabili pesnika in pisatelja Toneta Pavčka, ki je med drugim dejal, da je tudi istrski človek zmožen besede, ki se dotakne duše. In res tudi ta večer je prijetno navdušil vse obiskovalce, ki so na koncu združeno zapeli Prešernovo Zdravljico.

V imenu župana piranske občine Franka Fičurja je pozdravil nastopajoče in gledalce Bojan Loboda.

Na sliki: Rožana Koštljal in nastopajoči.

Slovenija: Zimbabve za teniški DAVIS Cup ZIMBABVE FAVORIT

Od 31. marca do 2. aprila veleteniška predstava v Portorožu

Portorož v preteklosti ni zapiral vrat pred vrhunskimi športnimi prireditvami. Vtis pa je, da dogodkov v propagandnem smislu ni znal najbolje vnovčiti. Zdaj je temu očitno odklenalo. Da so "stari časi" mimo, je pokazala nedavna novinarska konferenca v portoroški Marini, na kateri je bil predstavljen obširen program dvoboja prve evropsko-afriške skupine za Davisov pokal med reprezentancama Slovenije in Zimbabvejem.

Teniška zveza Slovenije, generalni pokrovitelj Turistično podjetje Portorož in številni sponzorji so se projekta lotili temeljito. Ob uradnem obračunu so pripravili številne spremne prireditve (od raznih teniških dvobojev in sprejemov do modnih revij), sem sodijo kajpak tudi prve priprave slovenske reprezentance od 13. do 17. marca. Tudi zato so obnovitvena in olepševalna dela v portoroškem športnem središču v polnem zamahu. Generalni direktor TP Portorož Enes Lojo je dejal, da ni nobene bojazni, da ne bi tudi najmanjša zahteva svetovne teniške zveze bila izpolnjena. Druge priprave naše reprezentance se bodo začele 25. marca. Afričani pa naj bi v Portorož prišli dva dni kasneje. Kapetan naše reprezentance Aleš Filipčič je predstavil širši izbor kandidatov za portoroški nastop. Na

novinarski konferenci so bili prisotni Portorožan v dresu ljubljanskega Slovana Jaka Božič ter Marko Por in Borut Urh, manjkala pa sta prvi in drugi "lopar" Slovenije Iztok Božič in Blaž Trupej; prvi je na turnejah, drugi v vojski. Bržčas nastop Iztoka Božiča, 322. igralca na svetu, ni vprašljiv, zato pa bo morala preostala četverica v predstojećem poldrugem mesecu zagrist, da bi si zagotovili mesto med štirimi, ki bodo na dvoboju nastopili. Portoroške teniške privrženice zagotovo zanima pripravljenost Jake Božiča. Dejajle, da se prvih skupnih priprav naše reprezentance ne bo udeležil, saj bo v tem času nastopil na "satelitu" v Izraelu, meni pa, da mu bo turnir nadomestil priprave.

Kapetan, igralci, teniški delavci in prireditelji so pred dvobojem zmerni optimisti, kot bi se reklo v političnem žargonu. Opozarjajo, da reprezentanca Zimbabveja ni niti najmanj eksotična, kot bi se morda komu zdelo. Imajo kar dva igralca med 100 najboljšimi tenisači na svetu, Byron Black je ta čas na 67. mestu ATP (lani je bil celo precej višje), med dvojicami pa celo na četrtem mestu! To z drugimi besedami pomeni, da so Afričani v dvoboju veliki favoriti. Seveda presenečenje ni izključeno.

Poleg domačega igrišča je naš adut večja želja po dokazovanju, naši fantje so v povprečju namreč precej mlajši.

Slovenski reprezentantje so v zadnjih dveh letih naredili pravi podvig in se iz druge evropsko-afriške skupine z zmagami nad Grčijo, Finsko in Gano (vsakič s 3-2) prebili pred duri svetovne teniške skupine. Vstopa v elitni razred realno sicer ni pričakovati. Preskočiti bi morali dve oviri.

Predsednik teniške zveze Slovenije Janez Erhart na tiskovni konferenci "To je slovesen trenutek za Teniško zvezo Slovenije. Rad bi se zahvalil vsem pokroviteljem, generalnemu pokrovitelju Turističnemu podjetju Portorož, glavnim pokroviteljem Zavarovalni skupnosti Adriatic, Drogi Portorož, Avtotehni Vis in drugim za razumevanje, predvsem tudi Obalno kraški turistični poslovni skupnosti, ki so takoj priskočili na pomoč, da smo lahko v tako kratkem času uspeli pripraviti vse potrebno. Potrudili se bomo, tako organizacijsko kot promocijsko in seveda tudi v imenu tekmovalcev, da bodo dali vse od sebe, da bo ta prireditev v zadovoljstvo vseh v Sloveniji in vašega kraja ter, da jo bomo uspešno pripeljali do konca."

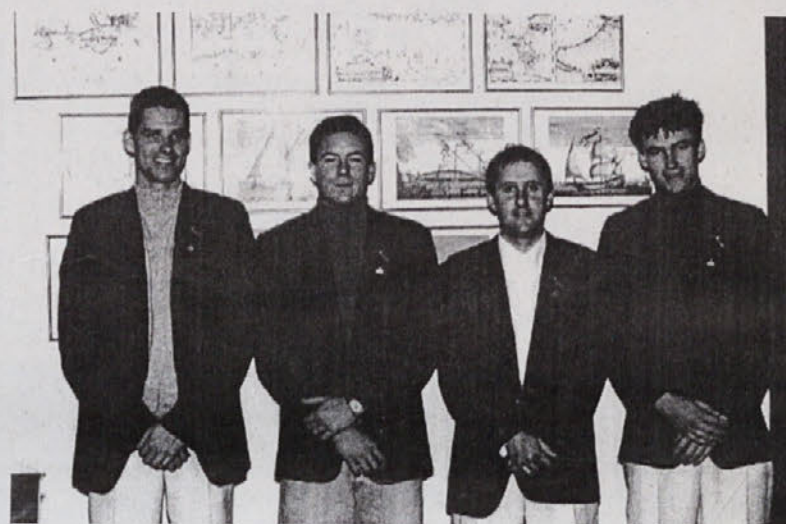
Generalnemu pokrovitelju Turističnemu podjetju Portorož, glavnim pokroviteljem Zavarovalni skupnosti Adriatic, Drogi Portorož, Avtotehni Vis in drugim za razumevanje, predvsem tudi Obalno kraški turistični poslovni skupnosti, ki so takoj priskočili na pomoč, da smo lahko v tako kratkem času uspeli pripraviti vse potrebno. Potrudili se bomo, tako organizacijsko kot promocijsko in seveda tudi v imenu tekmovalcev, da bodo dali vse od sebe, da bo ta prireditev v zadovoljstvo vseh v Sloveniji in vašega kraja ter, da jo bomo uspešno pripeljali do konca."

Pustni festival v Portorožu

V Portorožu bo v soboto, 25. februarja veselo. Na tržnici Kaštel bodo pripravili praznik fritul in kroštol. V nedeljo, 26. februarja bo pustna povorka skozi Portorož.

Tudi sejem pustne opreme.

Svečana otvoritev pustnega festivala in razglasitev praznika fritul in kroštol bo v soboto ob 14.00 uri. Čez približno pol ure bodo ustoličili pustnega admirala, nato bo sledilo vse do 22.00 ure pustno rajanje. V nedeljo, 26. februarja bo pustna povorka skozi Portorož. Ob 14.00 bo start povorke tradicionalnih in aktualnih mask izpred Taverne v Luciji ob spremljavi mažoret in godbe na pihala ter častnega gosta v pustni preobleki, ki ga boste zagotovo prepoznali. Pustne skupine se bodo predstavile v Kaštelu ob 15.00 uri. Sledilo bo pustno rajanje za staro in mlado. Sicer pa bo že od srede, 22. februarja dalje vsak dan od 17.00 do 22.00 ure v portoroškem Kaštelu sejem pustne opreme. Organizator letošnje pustne prireditve je Turistično društvo Portorož.

Poleg Zimbabveja se eno od reprezentanc, ki so izgubile v 1. krogu svetovne skupine (Hrvaška, Danska, Švica, Francija, Španija, Češka, Belgija in Avstralija). Toda nikoli se ne ve!

V Portorožu se torej obeta prava teniška poslastica. Prav vse udeležence spektakla bo še dodatno

pogrevala misel, da bi v primeru zmage dobili organizacijo dvoboja s kakšno reprezentanco s še bolj zvenečimi imeni. Vsekakor se je Portorož tudi v svoji mondenosti dvignil vsaj za stopnico.

Andrej Žnidarčič

Neodvisni, nestrankarski časnik za območje občine Piran, Istre in zamejstva

Ustanovitelji in izdajatelji
informa

Tržno komuniciranje in informiranje
 Portorož, Liminjanska 91, Tel. & Fax: 066/70-185
 Opr. prigl. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.
 ŽR št.: 51400-620-63-05-1202111-6502/85 SB Koper, PE Piran
 V.D.Gl. in odg. urednik: Franc Krajnc
 Naslov uredništva: Liminjanska 91, Lucija, 66320 Portorož, Tel./Fax: 066 70 185
 Časopisni svet: dr. Ljilj Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malc, Stefano Lusa, Janez De Reggi, Nino Spinelli
 Elektronska obdelava in prelom: Graffit Line Izola d.o.o. / Tisk: Tiskarna VER Koper
 List izhaja mesečno, cena za izvod 70 SIT.
 Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tar. št. 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

splošna banka koper

PREJEMNIKI ITALIJANSKIH POKOJNINSKIH ČEKOV

Zagotovite si najbližjo in najlažjo pot do Vašega denarja.

SPLOŠNA BANKA KOPER

Vam nudi:

Sprejem Vašh pokojninskih čekov in
 TAKOJŠNJA valutna odobritev devizne vloge

Neomejen dvig in takojšnje razpolaganje z devizami iz
 naslova pokojnine, ki jih imate na Vaši devizni vlogi

Za razpolaganje s konverzijo USD v Itl Vam ne
 zaračunavamo nobenih stroškov.

Z Vašimi italijanskimi pokojninskimi čeki, ki ste jih
 te dni prejeli oziroma jih boste prejeli
 še v naslednjih mesecih se oglasite v najbližji enoti
 Splošne banke Koper, kjer Vam bomo postregli z
 dodatnimi informacijami.